

บทบาทเบื้องหลังของสิ่วก่วงผิงที่มีต่อผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลู่ซวี่น¹

สุพัตรา ห.เพียรเจริญ*

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประเทศไทย

The Behind-the-Scenes Role of Xu Guangping in Lu Xun's Socially Influential Works

Supatra Horpianjaroen*

Faculty of Humanities, University of the Thai Chamber of Commerce, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 13 June 2025

Revised 13 July 2025

Accepted 18 July 2025

คำสำคัญ

สิ่วก่วงผิง

หลู่ซวี่น

ผลงานขับเคลื่อนสังคม

* Corresponding author

E-mail address:

supatra.hor@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งวิเคราะห์บทบาทเบื้องหลังของ “สิ่วก่วงผิง” ผู้เป็น “คู่ชีวิตทางจิตวิญญาณ” และผู้สนับสนุนคนสำคัญของ “หลู่ซวี่น” นักเขียนจีนผู้ทรงอิทธิพลในยุคจีนสมัยใหม่ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนสังคมผ่านวรรณกรรมในช่วงเปลี่ยนผ่านของประวัติศาสตร์ชาติ โดยมุ่งวิเคราะห์ว่าบทบาทของสิ่วก่วงผิงมีอิทธิพลอย่างไรต่อแนวทางการคิด ผลงานการเขียน และการเคลื่อนไหวทางสังคมของหลู่ซวี่น โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ที่ทั้งสองเริ่มอยู่ด้วยกันในฐานะคู่ชีวิตจนกระทั่งวาระสุดท้ายของหลู่ซวี่นระหว่างปีคริสต์ศักราช 1927-1936 จากการศึกษาโดยอาศัยการวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เช่น จดหมายโต้ตอบในหนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) และงานเขียนอื่น ๆ ของสิ่วก่วงผิง พบว่าสิ่วก่วงผิงมีอุดมการณ์ทางการเมืองและความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงสังคมอย่างชัดเจนมาตั้งแต่ก่อนรู้จักหลู่ซวี่น อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญในการผลักดันแนวคิดสมัยใหม่เกี่ยวกับสิทธิสตรี ความเท่าเทียม และการปฏิรูปสังคม นอกจากนี้ยังพบว่าสิ่วก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนชีวิตและการทำงานของหลู่ซวี่นในหลายมิติ ตั้งแต่การจัดการชีวิตประจำวัน การร่วมเคลื่อนไหวทางการเมือง ไปจนถึงการมีส่วนร่วมในการสืบสานเจตนารมณ์และการเผยแพร่ผลงานของหลู่ซวี่นหลังจากที่หลู่ซวี่นเสียชีวิต งานวิจัยนี้จึงเสนอให้พิจารณาสิ่วก่วงผิงในฐานะ “ปัญญาชนหญิง” ที่เป็น “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” ซึ่งสะท้อนบทบาทเชิงปัญญาและการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการผลิตและขับเคลื่อนผลงานของหลู่ซวี่น ทั้งนี้เพื่อนำเสนอทัศนะใหม่ต่อการศึกษาหลู่ซวี่นในบริบทจีนศึกษา ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจที่ลุ่มลึกยิ่งขึ้นต่อบทบาทของสตรีในประวัติศาสตร์วรรณกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของจีนสมัยใหม่

¹ บทความวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง “สิ่วก่วงผิง: บทบาทเบื้องหลังที่มีต่อผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลู่ซวี่น” ซึ่งได้รับเงินสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ประเภท Strategic Research ประจำปีการศึกษา 2566

Keywords:

Xu Guangping,
Lu Xun,
socially influential works

Abstract

This study aims to critically examine the behind-the-scenes role of Xu Guangping, who served not only as the “intellectual and spiritual companion” but also as a key intellectual and emotional supporter of Lu Xun, one of the most influential writers in modern Chinese history. Lu Xun played a pivotal role in driving social transformation through literature during a crucial transitional period in the nation’s history. This article investigates the extent to which Xu Guangping influenced Lu Xun’s ideological development, literary production, and socio-political engagement, particularly during the period in which they lived together, from 1927 until Lu Xun’s death in 1936. This study draws on primary sources, including personal correspondence compiled in *Letters from Two Places* (《两地书》) and Xu Guangping’s other writings. The study reveals that Xu held firmly established political ideals and a resolute commitment to social reform even prior to her association with Lu Xun. She played an instrumental role in advancing modern ideas concerning women’s rights, gender equality, and progressive social change. Furthermore, Xu Guangping contributed significantly to Lu Xun’s personal and professional life through various means, including domestic management, active participation in political movements, and later, the preservation and dissemination of Lu Xun’s literary legacy following his death. The findings propose a re-evaluation of Xu Guangping not merely as Lu Xun’s companion, but as a modern Chinese intellectual and an “uncredited co-author” whose intellectual contributions were central to the shaping and propagation of Lu Xun’s socially engaged works. By applying the theoretical framework of collaborative authorship, this study seeks to introduce a new perspective within the field of Lu Xun studies and contribute to a broader understanding of the role of women in the development of modern Chinese literature and social thought.

1. บทนำ

หลู่ซวี่น (鲁迅, 1881-1936) เกิดในครอบครัวขุนนางปลายราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยังคงมีอิทธิพลของลัทธิขงจื๊ออยู่อย่างเข้มข้น ทั้งทางด้านการเมือง สังคม และการศึกษา ผลกระทบจากบริบททางประวัติศาสตร์ดังกล่าว กลายเป็นแรงผลักดันให้หลู่ซวี่นสร้างสรรค์วรรณกรรมที่วิพากษ์ระบอบการปกครองแบบดั้งเดิมและสะท้อนด้านมืดของสังคมจีนในยุคนั้น (Bao Chang, 1979) ผลงานของหลู่ซวี่นโดดเด่นด้วยการใช้ภาษาพูดในงานเขียน ตัวอย่างสำคัญคือเรื่อง “บันทึกประจำวันของคนบ้า” (《狂人日记》) ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นการบุกเบิกวรรณกรรมจีนสมัยใหม่ ด้วยการนำเสนอเนื้อหาที่เข้าถึงง่ายแต่ลุ่มลึก ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตัวละครอย่างตรงไปตรงมา “วรรณกรรมของหลู่ซวี่นไม่เพียงเป็นจุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์วรรณคดีจีน แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นความคิด วิจัยสังคม และเรียกร้องการปฏิรูป โดยเฉพาะการต่อต้านขนบธรรมเนียมและโครงสร้างอำนาจที่ล้าหลัง” (Cao Juren, 2011)

หลู่ซวี่นใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์และผลักดันการเปลี่ยนแปลง โดยเน้นบทบาทของ “คนรุ่นใหม่” ในการขับเคลื่อนสังคม ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากนักเรียนหัวก้าวหน้า รวมถึงบุคคลสำคัญอย่าง “สวี่กวงผิง” ผู้มีบทบาทเบื้องหลังในเวลาต่อมา

สวี่กวงผิง (许广平, 1898-1986) เกิดและโตที่เขตพานอวี่ เมืองกวางเจา (广州市番禺区) ในครอบครัวที่มีฐานะพอสมควร บิดารับราชการ มารดาเป็นบุตรสาวของพ่อค้า ครอบครัวของสวี่กวงผิงมีแนวคิดส่งเสริมให้ผู้หญิงมีความรู้ อ่านออก เขียนได้ ทำให้สวี่กวงผิงได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่

ปีคริสต์ศักราช 1917 สวี่กวงผิงถูกส่งไปเรียนที่โรงเรียนฝึกหัดครูสามัญ เมืองเทียนจิน พร้อมทั้งทำงานเป็นกองบรรณาธิการวารสารด้วย ต่อมาปีคริสต์ศักราช 1919 สวี่กวงผิงได้เข้าร่วมขบวนการ 4 พฤษภาคม จนสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนฝึกหัดครูสามัญในปีคริสต์ศักราช 1921 (Chen Shuyu, 2011, pp. 015-016)

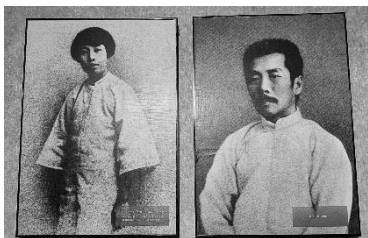
ในปีคริสต์ศักราช 1922 สวี่กวงผิง เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ณ มหาวิทยาลัยฝึกหัดครูสตรีแห่งปักกิ่ง ซึ่งเป็นสถาบันเดียวกับที่หลู่ซวี่นทำงานอยู่ในขณะนั้น ต่อมาในปีคริสต์ศักราช 1925 สวี่กวงผิงมีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักศึกษา โดยเฉพาะการเรียกร้องให้ขับไล่อธิการบดีของมหาวิทยาลัยฝึกหัดครูสตรีแห่งปักกิ่ง ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์การเคลื่อนไหวของนักศึกษา ในช่วงเวลาเดียวกัน สวี่กวงผิงได้เริ่มติดต่อกับหลู่ซวี่นผ่านจดหมาย เพื่อขอความคิดเห็นเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ตลอดจนขยายประเด็นแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องการเมืองในประเด็นที่กว้างออกไปเรื่อย ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นจุดยืนทางการเมืองที่ชัดเจนและแน่วแน่ของสวี่กวงผิง ส่งผลให้สวี่กวงผิงได้รับแต่งตั้งให้เป็นแกนนำในขบวนการนักศึกษาในเวลาต่อมา (Chen Shuyu, 2011, pp. 028-032)

ปีคริสต์ศักราช 1927 หลู่ชวี่นย้ายไปทำงานที่มหาวิทยาลัยจงซาน เมืองกวางเจา รับหน้าที่เป็นหัวหน้าสาขาวรรณคดีและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ สี่ว์ก่วงผิงซึ่งเกิดและเติบโตที่กวางเจา สามารถสื่อสารภาษาท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ได้รับหน้าที่ช่วยหลู่ชวี่นในการเป็นล่ามแปลภาษาถิ่นในชั้นเรียน (Chen Shuyu, 2011, p. 057) จนกระทั่งช่วงปลายปีสี่ว์ก่วงผิงได้ย้ายไปพำนักที่เมืองเซี่ยงไฮ้ และใช้ชีวิตคู่กับหลู่ชวี่น

เดือนมิถุนายน ปีคริสต์ศักราช 1929 สี่ว์ก่วงผิงให้กำเนิด โจวไห่อิง (周海婴, 1929-2011) และดูแลครอบครัวในทุกด้าน หลังจากหลู่ชวี่นเสียชีวิตในปีคริสต์ศักราช 1936 แล้ว สี่ว์ก่วงผิงได้ทำหน้าที่สืบสานเจตนารมณ์ทางการเมืองของหลู่ชวี่นอย่างต่อเนื่อง โดยรวบรวมผลงานเขียนของหลู่ชวี่นที่ค้างไว้ออกตีพิมพ์เผยแพร่ให้แล้วเสร็จ นอกจากนี้ยังเข้าร่วมการประชุมหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองต่าง ๆ มากมาย จนกระทั่งในปีคริสต์ศักราช 1961 พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย นำโดยประธานาธิบดีเหมาเจ๋อตง และนายกรัฐมนตรีโจวเอินไหลตอบรับการเข้าร่วมพรรคคอมมิวนิสต์ของสี่ว์ก่วงผิงด้วยตนเอง (Chen Shuyu, 2011, p. 157) สี่ว์ก่วงผิงมีปณิธานแน่วแน่ทางด้านการเมือง และทำงานด้านการเรียกร้องสิทธิความเท่าเทียมตลอดมา จนกระทั่งปีคริสต์ศักราช 1968 สี่ว์ก่วงผิงเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจ

ภาพที่ 1

ภาพหลู่ชวี่นและสี่ว์ก่วงผิง (ภาพถ่ายจากหอรัลึกหลู่ชวี่น เมืองเซี่ยงชิ่ง วันที่ 8 มีนาคม พุทธศักราช 2562)

ภาพที่ 2

รูปปั้นสี่ว์ก่วงผิงและหลู่ชวี่น (ภาพถ่ายจากหอรัลึกหลู่ชวี่น เมืองกวางเจา ถ่ายเมื่อ วันที่ 18 เมษายน พุทธศักราช 2561)

ในหน้าประวัติศาสตร์วัฒนธรรมจีนสมัยใหม่ หลู่ชวี่นได้รับการยกย่องในฐานะผู้นำขบวนการวัฒนธรรมใหม่และเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทอย่างยิ่งทั้งในด้านวรรณคดีและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศจีน หลู่ชวี่นได้รับการยอมรับในฐานะผู้นำทางความคิดที่ทรงอิทธิพลต่อประชาชนในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม คุณูปการของสี้ว์ก่วงผิง ผู้ซึ่งมีบทบาทในการทำงานร่วมกับหลู่ชวี่นอย่างใกล้ชิด กลับปรากฏในหน้าประวัติศาสตร์เพียงเล็กน้อยโดยมักถูกกล่าวถึงในฐานะ “ภรรยา (นอกกฎหมาย) ของหลู่ชวี่น” เท่านั้น

บทความวิจัยฉบับนี้ มีเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์ร่องรอยของบทบาทเบื้องหลังของสี้ว์ก่วงผิงที่มีต่อผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลู่ชวี่น ความร่วมมือระหว่างสี้ว์ก่วงผิงและหลู่ชวี่นโดยเฉพาะในช่วงปีคริสต์ศักราช 1927-1936 ซึ่งเป็นปีที่หลู่ชวี่นเสียชีวิต เป็นหลัก การศึกษานี้อ้างอิงจากหลักฐานที่ปรากฏ อาทิ ประวัติชีวิต บทบาทและผลงานขับเคลื่อนสังคม รวมทั้งงานบรรณาธิการ ตลอดจนแนวทางการเขียนที่เป็นเอกลักษณ์ของสี้ว์ก่วงผิง เพื่อแสดงให้เห็นเชิงประจักษ์ว่า สี้ว์ก่วงผิงได้สร้างบทบาทอันเป็นเอกลักษณ์ได้อย่างไรในแต่ละมิติ ทั้งการสนับสนุนชีวิต การทำงานร่วมกันกับหลู่ชวี่นในการส่งเสริมทางความคิด และการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคม นอกจากนี้การศึกษานี้ยังมุ่งวิเคราะห์เพื่อพิสูจน์ว่า สี้ว์ก่วงผิงไม่เพียงแต่เป็นผู้มีบทบาทเบื้องหลังหลู่ชวี่นเท่านั้น แต่ยังเป็นแบบอย่างของสตรีปัญญาชนจีนในยุคสมัยใหม่ด้วย

2. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

จากการศึกษาประวัติชีวิตของหลู่ชวี่นในแต่ละช่วงเวลา ตลอดจนการวิเคราะห์ผลงานในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสั้น บทความ ปกิณกะ เรียงความ บทความวิชาการ งานแปลงานบรรณาธิการ รวมถึงงานศิลปะในฐานะงานอดิเรก พบว่า การมีส่วนร่วมของสี้ว์ก่วงผิงในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของหลู่ชวี่นเริ่มปรากฏหลักฐานอย่างชัดเจนตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1925 เป็นต้นมา หลักฐานเชิงประจักษ์ชิ้นแรกคือจดหมายโต้ตอบระหว่างทั้งสอง แม้ในระยะแรกจะอยู่ในฐานะอาจารย์และนักศึกษา แต่เนื้อหาของจดหมายสะท้อนถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสังคมและการเมืองอย่างลึกซึ้ง ซึ่งบ่งชี้ถึงความสามารถและบทบาทของสี้ว์ก่วงผิงที่มีต่อชีวิตและงานของหลู่ชวี่นอย่างชัดเจน

การวิเคราะห์บทบาทและความร่วมมือระหว่างสี้ว์ก่วงผิงและหลู่ชวี่น ทำให้เห็นได้ชัดเจนว่า สี้ว์ก่วงผิงมิได้ดำรงสถานะเพียง “ภรรยา (นอกกฎหมาย)” ของหลู่ชวี่นเท่านั้น หากแต่มีบทบาทเบื้องหลังสำคัญในการสนับสนุนและสร้างสรรค์ผลงานที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แม้ว่าผลงานเหล่านั้นจะถูกเผยแพร่ภายใต้นามปากกา “หลู่ชวี่น” เพียงผู้เดียว แต่เมื่อพิจารณาในเชิงวิเคราะห์ จะพบว่าร่องรอยของแนวคิดและอิทธิพลของสี้ว์ก่วงผิงปรากฏอยู่ในเนื้อหาของวรรณกรรมและบทความต่าง ๆ อย่างชัดเจน โดยเฉพาะใน

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการวิพากษ์สังคม การส่งเสริมแนวคิดเสรีนิยม และการเคลื่อนไหวเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางทางการเมืองร่วมกันของทั้งคู่

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า ไปประเทศจีนเองยังมีการศึกษาที่เจาะลึกถึงบทบาทของสิ่วก่วงผิงในฐานะผู้มีส่วนร่วมในผลงานของหลู่ชวี่นค่อนข้างจำกัด เมื่อเทียบกับงานวิจัยที่มุ่งเน้นเฉพาะตัวหลู่ชวี่นเป็นหลัก ขณะเดียวกัน ในบริบทของประเทศไทยยังไม่ปรากฏงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ชวี่นและสิ่วก่วงผิงในเชิงลึกอย่างเป็นระบบ จึงเป็นช่องว่างทางวิชาการที่ควรได้รับการเติมเต็ม

จากบริบทดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงตั้งคำถามหลักว่า “สิ่วก่วงผิงมีบทบาทและความสำคัญในการขับเคลื่อนและสื่อสารแนวความคิดในผลงานของหลู่ชวี่นหรือไม่ หากมีบทบาทดังกล่าว บทบาทนั้นคืออะไร และส่งผลต่อรูปแบบการนำเสนอและการเผยแพร่ผลงานของหลู่ชวี่นอย่างไร

การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบริบททางสังคมในกระบวนการสร้างสรรค์วรรณกรรม โดยเฉพาะในกรณีของหลู่ชวี่นและสิ่วก่วงผิง ซึ่งจะช่วยขยายขอบเขตของ “หลู่ชวี่นศึกษา” และส่งเสริมการศึกษาวรรณคดีจีนสมัยใหม่ในมิติที่หลากหลายยิ่งขึ้น ทั้งในด้านวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ และสังคมจีนยุคเปลี่ยนผ่าน

3. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาบทบาทและความสำคัญของสิ่วก่วงผิงในฐานะบุคคลเบื้องหลังที่มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์และขับเคลื่อนผลงานทางสังคมของหลู่ชวี่น

4. สมมติฐาน

4.1 สิ่วก่วงผิงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมและกำหนดทิศทางการพัฒนาแนวคิดทางปัญญา รูปแบบการเขียน และวิธีการเผยแพร่ผลงานของหลู่ชวี่น โดยเฉพาะในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ที่ทั้งสองเริ่มอยู่ด้วยกันในฐานะคู่ชีวิตจนกระทั่งวาระสุดท้ายของหลู่ชวี่น ระหว่างปีคริสต์ศักราช 1927-1936 สิ่วก่วงผิงได้มีส่วนในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงรูปแบบและเนื้อหาในงานเขียนของหลู่ชวี่น อันสะท้อนถึงอิทธิพลทางความคิดและบทบาทเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อพัฒนาการทางวรรณกรรมของหลู่ชวี่นในช่วงปลายชีวิต

4.2 แนวคิดทางการเมืองและแนวทางการเขียน สิ่วก่วงผิงมิได้รับอิทธิพลจากหลู่ชวี่นตั้งแต่แรก หากแต่ตัวของสิ่วก่วงผิงเอง มีแนวคิดทางการเมือง และความต้องการขับเคลื่อนสังคมชัดเจนอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนพบหลู่ชวี่น

4.3 สี่ว์ก่วงผิงมีปณิธานในการรักษา เผยแพร่ ผลงานของหลู่ซวี่นและสานต่อปณิธานของหลู่ซวี่น ภายหลังจากที่หลู่ซวี่นเสียชีวิตแล้ว

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 เอกสารหลักฐานปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิที่เกี่ยวข้องกับชีวประวัติหลู่ซวี่น และสี่ว์ก่วงผิง ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1918-2022 และหลักฐานในพิพิธภัณฑ์หรือหอรัลิกหลู่ซวี่น

5.2 ผลงานของหลู่ซวี่นและผลงานของสี่ว์ก่วงผิงที่เผยแพร่และสืบค้นได้ ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1917-2022

5.3 บทวิเคราะห์ต่าง ๆ ผลงานของหลู่ซวี่นและสี่ว์ก่วงผิง รวมถึงเอกสารทางประวัติศาสตร์ ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1918-2022

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

6.1 การถ่ายทอดเสียงจากภาษาจีนสู่ภาษาไทยในงานวิจัย ผู้วิจัยจะใช้การทับศัพท์เลียนเสียงคำภาษาจีนที่จำเป็น จะใช้เกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทยฉบับคณะกรรมการสืบค้นประวัติศาสตร์ไทยในเอกสารภาษาจีน (คณะอนุกรรมการพิจารณาเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนเป็นภาษาไทย, 2543)

6.2 ชื่อสถานที่ หรือชื่อเฉพาะภาษาจีนที่คนไทยใช้กันอย่างแพร่หลายจะยังคงใช้ตามเดิม อาทิ 上海 ยังคงถอดเสียงเป็น “เซี่ยงไฮ้” แทนคำว่า ชั่งไห่ ตามหลักเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงตามเกณฑ์ข้อ 6.1 เป็นต้น

6.3 การแสดงชื่อหนังสือหรือวารสารภาษาจีน ผู้วิจัยจะแปลชื่อดังกล่าวเป็นภาษาไทย พร้อมทั้งกำกับชื่อภาษาจีนไว้ในเครื่องหมายวงเล็บมุมคู่ (《 》) หรือเครื่องหมาย 书名号 โดยจะปรากฏในตำแหน่งที่มีการกล่าวถึงชื่อหนังสือหรือวารสารภาษาจีนในเนื้อหา เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจและตรวจสอบแหล่งข้อมูลต้นฉบับได้อย่างชัดเจน

6.4 สำหรับชื่อผลงานภาษาจีนที่มีการแปลเป็นภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยจะเลือกใช้ชื่อภาษาไทยตามสำนวนแปลฉบับล่าสุดที่ได้รับการยอมรับในเชิงวิชาการ โดยเฉพาะในกรณีที่มียุหลายสำนวนแปล เช่น ผลงานเรื่อง 《阿 Q 正传》ซึ่งมีการแปลหลากหลายสำนวน ผู้วิจัยจะยึดตามสำนวนแปลของนักศึกษาระดับปริญญาเอกภาษาจีน รุ่นที่ 7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (หลู่ซวี่น, 1923, 1926/2562) ซึ่งแปลว่า “ประวัติจริงของอาคิว” (《阿 Q 正传》) ทั้งนี้เพื่อความสอดคล้องและความชัดเจนในการอ้างอิงตลอดทั้งบทความ

7. ทบทวนวรรณกรรม

7.1 งานวรรณกรรม ผลการศึกษา และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

ผลงานที่กล่าวถึงและวิเคราะห์ผลงานของหลู่ซวี่วินเผยแพร่ในหลายด้าน ทั้งในรูปแบบหนังสือ งานวิจัย รวมถึงวิทยานิพนธ์ และบทความวิชาการเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ผลงานที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ซวี่วินและสิ่วกวงผิง หรือเน้นการศึกษาถึงสิ่วกวงผิงเพียงด้านเดียวและยังไม่แพร่หลายในวงกว้าง ผลงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่วกวงผิงที่ปรากฏในระดับที่รู้จักโดยทั่วไป มักเป็นงานเขียนและเอกสารสำคัญแต่มีชื่อหลู่ซวี่วินเพียงผู้เดียว ที่เห็นได้ชัดเจนที่สุดคือ หนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) (Lu Xun, 2022) ซึ่งเป็นการรวบรวมจดหมายที่หลู่ซวี่วินและสิ่วกวงผิงใช้สื่อสารกันระหว่างเดือนมีนาคม ปีคริสต์ศักราช 1925 ถึงเดือนมิถุนายน ปีคริสต์ศักราช 1929 ซึ่งเนื้อหาของหนังสือสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ตั้งแต่ทั้งคู่ได้รู้จักกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในด้านการเมืองและสังคม รวมถึงแนวคิดทางการเมืองและการเผยแพร่ผลงานซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเรียบเรียงและจัดทำหนังสือรวมจดหมายเล่มนี้จึงเป็นเอกสารสำคัญที่แสดงถึงบทบาทของสิ่วกวงผิงในชีวิตและการทำงานของหลู่ซวี่วินที่ชัดเจน แต่ในหนังสือเล่มนี้ปรากฏชื่อผู้แต่งเพียงคนเดียวคือ หลู่ซวี่วิน ซึ่งในเนื้อหาได้บอกชัดเจนว่าเป็นผลงานของทั้งคู่ใช้เพียงชื่อของหลู่ซวี่วินคนเดียว

ส่วนผลงานที่มีชื่อเสียงของสิ่วกวงผิงที่มีการเผยแพร่และคงมีชื่อเสียงถึงปัจจุบัน คือ “บันทึกความทรงจำหลู่ซวี่วิน” (《鲁迅回忆录》) ซึ่งเป็นงานเขียนที่เขียนและเรียบเรียงขึ้นเพื่อรำลึกถึงหลู่ซวี่วิน โดยในเล่มประกอบด้วยการเล่าเรื่องราวในชีวิต การวิเคราะห์แนวคิดและกิจกรรมทางสังคมของหลู่ซวี่วินอย่างเป็นระบบในเชิงวิเคราะห์ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ซวี่วินกับสิ่วกวงผิงในด้านต่าง ๆ อย่างเป็นลำดับและลึกซึ้ง (Xu Guangping, 2021) สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงความสามารถในทางเขียนของสิ่วกวงผิงเพื่อพิสูจน์ได้ว่า สิ่วกวงผิงมีความสามารถทางด้านการเขียนเป็นที่ประจักษ์

จากการสืบค้น ผู้วิจัยยังพบผลงานชิ้นสำคัญที่รวบรวมข้อมูลของสิ่วกวงผิงได้ครบถ้วนและชัดเจนที่สุดคือ หนังสือชุดชื่อ “รวมงานเขียนสิ่วกวงผิง” (《许广平文集》) (Xu Guangping, 1998) ซึ่งมีทั้งสิ้น 3 เล่ม ตีพิมพ์เผยแพร่โดยสำนักพิมพ์เจียงซู ฉบับปีคริสต์ศักราช 1998 ในหนังสือเล่มดังกล่าวรวบรวมงานเขียนของสิ่วกวงผิงตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1917 ถึงคริสต์ศักราช 1966 ในแต่ละเล่มมีเนื้อหาแตกต่างกัน ได้แก่

เล่มที่ 1 กล่าวถึงภูมิหลังครอบครัว ประสบการณ์การศึกษาในวัยเยาว์ และกิจกรรมทางสังคมของของสิ่วกวงผิง รวมถึงงานเขียนเชิงบันทึกส่วนตัวและบันทึกการติดต่อกับบุคคลสำคัญในสังคม สะท้อนเส้นทางการเติบโตจากนักเรียนสู่ผู้เคลื่อนไหวทางสังคม (Xu Guangping, 1998)

เล่มที่ 2 เนื้อหากล่าวถึงเรื่องราวของหลู่ซวี่นเป็นหลัก โดยรวบรวมบทความที่ระลึกถึงชีวิต ความคิด และกิจกรรมปฎิวัติของหลู่ซวี่น รวมถึงสุนทรพจน์รำลึกและบทความเกี่ยวกับการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของหลู่ซวี่นด้วย (Xu Guangping, 1998)

เล่มที่ 3 เนื้อหาหลักเป็นการรวมจดหมายซึ่งมีเนื้อหาเหมือนกับหนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) ซึ่งพิมพ์ตามต้นฉบับดั้งเดิม และจดหมายส่วนตัว 46 ฉบับ ที่ไม่ได้เขียนถึงหลู่ซวี่น แต่เขียนถึงบุคคลแวดล้อมหลู่ซวี่น อาทิเช่น หลู่รู่ย (鲁瑞) แม่ของหลู่ซวี่น จูอัน (朱安) ภรรยาตามกฎหมายของหลู่ซวี่น และนักคิดชื่อดังอีกหลายคน สะท้อนความสัมพันธ์ในครอบครัว การช่วยเหลือดูแลครอบครัวของสี้ว์ก่วงผิง และบริบททางสังคมในยุคนั้น (Xu Guangping, 1998)

เนื้อหาใน “เอกสารทางประวัติศาสตร์” ชุดนี้ ยังมีทั้งกวีนิพนธ์ ความเรียง บทความ ปกิณกะ ร้อยแก้ว บทละคร และจดหมาย รวมทั้งบันทึกความทรงจำซึ่งผู้วิจัยนับรวมทั้งสิ้น 389 ฉบับ (Xu Guangping, 1998) ซึ่งแสดงให้เห็นได้ว่า สี้ว์ก่วงผิงเป็นบุคคลผู้หนึ่งที่มีความสามารถในการด้านการเขียนเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน

นอกจากเอกสารประเภทหนังสือแล้ว ยังพบงานวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับสี้ว์ก่วงผิงอยู่บ้างประปราย โดยในจำนวนที่พบเหล่านี้ ผู้วิจัยยังสังเกตเห็นว่า ผลงานวิชาการเหล่านี้ไม่ได้เป็นที่ยอมรับมากนักในแวดวงวิชาการ นักวิชาการไม่ได้ให้ความสนใจในการนำไปอ้างอิง ในจำนวนที่พบมีแนวทางที่คล้ายกัน คือ กล่าวถึงการนำเสนอผลงานของหลู่ซวี่นโดยสี้ว์ก่วงผิงหลังจากที่หลู่ซวี่นเสียชีวิตแล้ว เช่น บทความวิชาการเรื่อง “การบันทึกและการปรับเปลี่ยนภาพความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ซวี่นกับเยาวชนโดยสี้ว์ก่วงผิง” (《许广平对鲁迅与青年关系的书写与改塑》) (Liu Xiaohang, 2021, pp. 12-17) ที่เขียนโดย “หลิวเสี่ยวหวัง” (刘晓航) บทความได้วิพากษ์การเขียนถึงหลู่ซวี่น ใน “บันทึกความทรงจำหลู่ซวี่น” (《鲁迅回忆录》) การนำเสนอภาพลักษณ์ของหลู่ซวี่นที่มีต่อสังคม โดยสี้ว์ก่วงผิง โดยบทความวิพากษ์ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1) การเน้นย้ำถึงบทบาทของหลู่ซวี่นในฐานะผู้นำทางความคิดที่ให้ความสำคัญกับเยาวชน ทั้งในด้านการศึกษา การปลูกจิตสำนึก และการสนับสนุนให้เยาวชนมีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงสังคม

2) การเปลี่ยนแปลงของภาพลักษณ์หลู่ซวี่นในสายตาของคนรุ่นหลัง โดยเฉพาะในแง่ของความสัมพันธ์กับเยาวชน

3) งานเขียนของสี้ว์ก่วงผิงเกี่ยวกับหลู่ซวี่นและเยาวชน นอกจากจะเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างภาพลักษณ์ของหลู่ซวี่น ยังช่วยให้เราเข้าใจรายละเอียดทางประวัติศาสตร์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

4) การเขียนของสี้ว์ก่วงผิงเป็นการตีความใหม่และปรับเปลี่ยนภาพจำของหลู่ซวี่นให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในยุคต่อมา หลังจากหลู่ซวี่นเสียชีวิตแล้วด้วย

“หลิวเสี่ยวหง” ยังได้สรุปไว้ว่า “บันทึกความทรงจำหลูซวั้น” (《鲁迅回忆录》) เป็นงานเขียนที่ทำให้ผู้ที่ศึกษา วิจัยหลูซวั้น และผลงานของหลูซวั้นทั้งทางตรงและทางอ้อมสามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญในขอบเขต “หลูซวั้นศึกษา” ได้

นอกจากนี้ “ซ่งเจาฉี และซ่งเจี้ยน” (孔昭琪、孔见) ยังได้วิเคราะห์ “ร่องรอย” ของหลูซวั้นที่ปรากฏในหนังสือชุด “รวมงานเขียนสืวกวงผิง” (《许广平文集》) ในบทความวิชาการ เรื่อง “รอยเท้าอันรุ่งโรจน์ของผู้พิทักษ์หลูซวั้นคนหนึ่ง: บทวิจารณ์ ‘รวมงานเขียนสืวกวงผิง’” (《一名鲁迅卫士的光辉足迹——评‘许广平文集’》) (Kong Zhaoqi & Kong Jian, 2007, pp. 24-27) ซึ่งในงานเขียนนี้เป็นการศึกษาประวัติชีวิตของหลูซวั้นผ่านงานเขียนของสืวกวงผิง แต่ถึงปัจจุบันจำนวนการนำไปอ้างอิงต่อยังมีเพียงประปราย เมื่อเทียบกับการวิจัยเรื่องหลูซวั้นโดยตรง ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเพราะจำนวนผู้ศึกษาในเรื่องนี้ยังไม่มากเท่าใดนัก

7.2 แนวคิดเชิงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย

การศึกษาบทบาทและความสำคัญของสืวกวงผิงในฐานะบุคคลเบื้องหลังที่มีส่วนสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลูซวั้นนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยผ่านกรอบแนวคิดทฤษฎี “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของทฤษฎีการร่วมสร้าง (Collaborative Authorship Theory) ได้รับการเสนอโดย Ede and Lunsford (2001) เพื่อวิเคราะห์บทบาทของสืวกวงผิงในฐานะผู้มีส่วนร่วมเบื้องหลังการผลิตงานเขียนของหลูซวั้น

ทฤษฎีการร่วมสร้าง (Collaborative Authorship Theory) เน้นว่าการผลิตงานเขียนมิได้เป็นผลลัพธ์จากบุคคลเพียงผู้เดียว หากแต่เป็นกระบวนการที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของหลายฝ่าย แม้บางบุคคลจะได้ปรากฏชื่อในฐานะผู้เขียนอย่างเป็นทางการ แต่ก็มิมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของเนื้อหาและแนวคิดของงานเขียนนั้น (Inge, 2001)

แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากผลงานของ Helgesson et al. (2021) ซึ่งเสนอว่าการพิจารณาความเป็นผู้เขียน ควรครอบคลุมถึง “กระบวนการสร้างงาน” ไม่ใช่เพียง “เนื้อหาที่ปรากฏในต้นฉบับสุดท้าย” เท่านั้น โดยเน้นหลักความเป็นธรรม ความโปร่งใส และความรับผิดชอบในงานวิจัย การมีส่วนร่วมของสืวกวงผิง เช่น การเสนอแนะ แก้ไขสำนวน การเขียน การเรียบเรียง และการจัดพิมพ์ผลงานของหลูซวั้น รวมทั้งการสานต่อการเผยแพร่ งานเขียนของหลูซวั้น จึงสามารถวิเคราะห์ได้ภายใต้กรอบนี้ว่าเป็นการมีส่วนร่วมเชิงปัญญาที่ควรได้รับการยอมรับในฐานะผู้ร่วมสร้าง แม้จะไม่ปรากฏชื่ออย่างเป็นทางการก็ตาม

7.3 ช่องว่างในงานวิจัย

การศึกษาบทบาทของสืวกวงผิงที่มีผลต่อผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลูซวั้นนี้ ผู้วิจัยยังไม่พบการศึกษาที่จะสามารถยืนยันได้ถึงบทบาทดังกล่าว งานวิจัยนี้จึงแตกต่างจาก

งานศึกษาก่อนหน้าอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในแง่ของการเปลี่ยนกรอบการมองบทบาทและความสำคัญของสิ่วก่วงผิงจาก “ผู้สนับสนุน” หรือ “ผู้ดูแลมรดกทางวรรณกรรมของหลู่ซวี่น” ไปสู่การวิเคราะห์ในฐานะ “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การมีอยู่และการยอมรับบทบาทดังกล่าวอย่างเป็นระบบ

แม้ในประเทศจีนจะมีงานวิจัยและบทความวิชาการจำนวนมากที่กล่าวถึงและวิเคราะห์ผลงานของหลู่ซวี่นในหลากหลายมิติ แต่การศึกษาที่เน้นบทบาทของสิ่วก่วงผิง โดยเฉพาะในฐานะผู้มีส่วนร่วมเชิงปัญญาในการขับเคลื่อนงานของหลู่ซวี่น ยังคงมีจำนวนจำกัด งานวิจัยส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่วก่วงผิงมักปรากฏในรูปแบบบันทึกความทรงจำหรือการเรียบเรียงเอกสาร เช่น “บันทึกความทรงจำหลู่ซวี่น” (《鲁迅回忆录》) และ “รวมงานเขียนสิ่วก่วงผิง” (《许广平文集》) ซึ่งแม้จะสะท้อนความสามารถทางการเขียนและความสัมพันธ์กับหลู่ซวี่นอย่างลึกซึ้ง แต่ยังขาดการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีที่วิเคราะห์สิ่วก่วงผิงในฐานะผู้ร่วมสร้าง

งานวิจัยนี้จึงนำเสนอบทบาทของสิ่วก่วงผิงโดยนำ แนวคิด “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) และทฤษฎีการสร้างร่วม (Collaborative Authorship Theory) มาช่วยในการวิเคราะห์บทบาทของสิ่วก่วงผิง นอกจากนี้ยังเสนอแนวทางการเข้าถึงแหล่งข้อมูลใหม่ เช่น เอกสารต้นฉบับจากพิพิธภัณฑ์ หรือหอรัลสิ่วก่วงผิงที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อขยายขอบเขตการศึกษาจากระดับบุคคลไปสู่ระดับเครือข่ายความรู้ ซึ่งถือเป็นการเปิดพื้นที่ใหม่ให้กับวงการหลู่ซวี่นศึกษาและอาจต่อยอดไปสู่การศึกษามรดกของสตรีในประวัติศาสตร์วรรณกรรมจีนสมัยใหม่ด้วย

8. ผลการศึกษา

บทบาทของสิ่วก่วงผิงในฐานะผู้สนับสนุนและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานเขียนของหลู่ซวี่นเริ่มปรากฏอย่างเป็นรูปธรรมตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1925 และมีความชัดเจนเพิ่มขึ้นตามลำดับ จากการศึกษาประวัติชีวิตของหลู่ซวี่นและสิ่วก่วงผิงในเชิงลึก พบว่าในช่วง 10 ปีสุดท้ายของชีวิตหลู่ซวี่น ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองมีลักษณะใกล้ชิดและมีความเกี่ยวข้องกันในหลายมิติ ทั้งในด้านการทำงาน การดำเนินชีวิต และการแลกเปลี่ยนทางความคิด

แม้ในระยะแรก ความสัมพันธ์ของทั้งสองจะเน้นไปที่การร่วมงานและการเคลื่อนไหวทางสังคมเป็นหลัก แต่ในเวลาต่อมาได้ปรากฏหลักฐานที่แสดงถึงอิทธิพลซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถสังเกตได้จากเอกสารปฐมภูมิ เช่น จดหมายโต้ตอบระหว่างหลู่ซวี่นและสิ่วก่วงผิง ซึ่งจัดเก็บไว้ ณ พิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่นในกรุงปักกิ่ง และหอรัลสิ่วก่วงผิง เมืองกวางเจา รวมถึงเอกสารอื่น ๆ เช่น หนังสือรวมจดหมาย จดหมายสองถิ่น (《两地书》) และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เผยให้เห็นถึงบทบาทของสิ่วก่วงผิงในฐานะบุคคลสำคัญผู้มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตและพัฒนาการทางความคิดของหลู่ชวี่นในช่วงบั้นปลายของชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองมิได้จำกัดอยู่เพียงในระดับส่วนบุคคล หากแต่ยังสะท้อนถึงการแลกเปลี่ยนทางอุดมการณ์และแนวคิดที่ส่งผลต่อทิศทางการเคลื่อนไหวทางสังคมของสิ่วก่วงผิงในเวลาต่อมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเกี่ยวกับสิทธิสตรี ซึ่งสิ่วก่วงผิงได้รับแรงบันดาลใจจากบุคคลในชีวิตของหลู่ชวี่น เช่น จูอาน ผู้ซึ่งเป็นภรรยาตามกฎหมายของหลู่ชวี่น และนำมาเป็นแนวทางในการผลักดันกิจกรรมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง

การค้นพบดังกล่าวจึงเป็นจุดตั้งต้นของการวิเคราะห์เชิงลึกในส่วนถัดไป ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่การศึกษาบทบาทของสิ่วก่วงผิงในบริบทต่าง ๆ ทั้งในด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว การแลกเปลี่ยนทางความคิด และการเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรี เพื่อให้เห็นภาพรวมของอิทธิพลที่สิ่วก่วงผิงมีต่อผลงานขับเคลื่อนสังคมของหลู่ชวี่นอย่างครอบคลุมและเป็นระบบ

8.1 ชีวิตและบทบาทของสิ่วก่วงผิงกับการขับเคลื่อนสังคม

สิ่วก่วงผิงเป็นสตรีผู้มีปณิธานอันแน่วแน่ทางการเมือง และมีบทบาทอย่างชัดเจนในกิจกรรมทางการเมืองของจีนตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1919 เป็นต้นมา โดยเริ่มจากการเข้าร่วมขบวนการ 4 พฤษภาคม ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของการมีส่วนร่วมในขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมและการเมืองอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาย้อนกลับไปยังประวัติการศึกษาและลักษณะนิสัยส่วนบุคคลของสิ่วก่วงผิง จะพบว่าสิ่วก่วงผิงเป็นนักเรียนที่มีความกระตือรือร้นทั้งในด้านวิชาการและกิจกรรมของโรงเรียนมาโดยตลอด ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1917 ซึ่งเป็นช่วงที่สิ่วก่วงผิงเข้าศึกษาในโรงเรียนฝึกหัดครูสามัญ เมืองเทียนจิน สิ่วก่วงผิงได้แสดงบทบาทอย่างโดดเด่นในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมใน “วารสารสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนฝึกหัดครูสตรีแห่งแรก มณฑลจี๋ลี่”¹ (《直隶第一女子师范学校校友会会报》) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของงานหนังสือและอุดมการณ์รักชาติ

หลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนฝึกหัดครูสามัญ เมืองเทียนจิน สิ่วก่วงผิงได้เข้าศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยฝึกหัดครูสตรีแห่งปักกิ่ง ซึ่งเป็นสถาบันเดียวกันกับที่หลู่ชวี่นดำรงตำแหน่งอยู่ในขณะนั้น ในช่วงปีคริสต์ศักราช 1925 สิ่วก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวของนักศึกษาเพื่อขับไล่หยังอันอีวี่ (杨荫榆) อธิการบดีมหาวิทยาลัย โดยการจัดการประท้วงหยุดเรียน การออกแถลงการณ์เปิดโปงการทุจริตของฝ่ายบริหาร และการวิพากษ์ระบบการศึกษาที่มีลักษณะศักดินา การเคลื่อนไหวดังกล่าวส่งผลให้ได้รับฉายาจากอธิการบดี

¹ ชื่อมณฑลในอดีตของจีน ปัจจุบันคือเขตมณฑลเหอเป่ย์

ว่าเป็น “ม้าทำลายฝูง” (害马) ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทเชิงรุกในการต่อต้านอำนาจนิยมภายในสถาบันการศึกษา (Chen Shuyu, 2011, pp. 023-036)

ในช่วงเวลาเดียวกัน สี่ว์ก่วงผิงยังดำรงตำแหน่งบรรณาธิการวารสาร “ปลุกโลก รายสัปดาห์” (《醒世周刊》) ซึ่งจัดทำโดยสมาคมสตรีรักชาติแห่งเมืองเทียนจิน วารสารฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายในการเผยแพร่แนวคิดต่อต้านศักดินา ส่งเสริมจิตสำนึกรักชาติ โดยเฉพาะในหมู่สตรีชาวจีน เนื้อหาภายในวารสารเน้นการปลดปล่อยสตรีเพื่อความเท่าเทียมทางสังคม การต่อต้านการใช้สินค้ายี่ปุ่น และการสนับสนุนขบวนการนักศึกษา

นอกจากบทบาทในฐานะบรรณาธิการ สี่ว์ก่วงผิงยังมีผลงานบทความตีพิมพ์ในวารสารหลายชิ้น อาทิ “ความมั่งคั่งเทียบไม่ได้กับความภาคภูมิใจ” (《富贵不足为荣说》) และบทความ “ผู้ร่วมทาง” (《同行者》) ซึ่งเขียนภายใต้นามปากกา “ผิงหลิน” (平林) และเผยแพร่ในวารสารภาคพิเศษของหนังสือพิมพ์ ประชาชาติฉบับใหม่ (《国民日报》) เมื่อเดือนตุลาคม ปีคริสต์ศักราช 1926 วารสารภาคพิเศษดังกล่าวมีเป้าหมายในการส่งเสริมวรรณกรรมแนวใหม่ โดยได้รับการสนับสนุนจากพรรคประชาชาตินิยมจีนในกรุงปักกิ่ง

ภาพที่ 3

ภาพคู่ของสี่ว์ก่วงผิงกับรู่ยหลิน (ภาพถ่ายจากหอรัลิกหลู่ชวี่น เมืองกวางเจา ถ่ายเมื่อ วันที่ 18 เมษายน พุทธศักราช 2561)

จากประสบการณ์ในการทำงานของสี่ว์ก่วงผิงและภาพคู่ของสี่ว์ก่วงผิงกับเพื่อนสนิท รวมทั้งคำบรรยายใต้ภาพที่ 3 ที่จัดแสดงในหอรัลิกหลู่ชวี่น เมืองกวางเจา พบว่า ก่อนที่สี่ว์ก่วงผิงจะรู้จักและเริ่มปรึกษาหารือกับหลู่ชวี่นในช่วงแรกนั้น สี่ว์ก่วงผิงได้แสดงออกถึงแนวคิดการต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคมมาแล้ว อย่างชัดเจน แนวคิดดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นโดยฉับพลัน หากแต่มีรากฐานมาจากการประสบการณ์ชีวิตและการศึกษาในช่วงวัยเยาว์ โดยเฉพาะการที่ครอบครัวสนับสนุนให้สี่ว์ก่วงผิงได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนตั้งแต่ต้น ส่งผลให้สี่ว์ก่วงผิงมีทักษะทางวิชาการที่โดดเด่นเมื่อเทียบกับประชาชนทั่วไปในยุคนั้น ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนกิจกรรมทางสังคมในเวลาต่อมา

หลังจากที่สิ่วก่วงผิงได้รู้จักกับหลู่ซวี่นแล้ว และเห็นแนวทางการคิดของหลู่ซวี่นที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาประเทศในขณะนั้น จึงได้มีการใช้จดหมายเพื่อติดต่อขอคำปรึกษาในด้านการทำหนังสือ (Qian Liquan, 2017) ทำให้เห็นได้ว่า สิ่วก่วงผิงและหลู่ซวี่นมีแนวทางการดำเนินชีวิตและแนวทางทางการเมืองที่คล้ายคลึงกัน ทั้งคู่มีการแลกเปลี่ยนทัศนะในด้านการเมืองและพูดคุยเรื่องชีวิตความเป็นอยู่กันผ่านจดหมายตั้งแต่เดือนมีนาคม ปีคริสต์ศักราช 1925 จนถึงเดือนมิถุนายน ปีคริสต์ศักราช 1929 ซึ่งภายหลังจากจดหมายที่ทั้งคู่เขียนเพื่อติดต่อกันสามารถรวบรวมไว้ในผลงาน “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) ได้ถึง 135 ฉบับ โดยเป็นจดหมายที่หลู่ซวี่นเขียนจำนวน 67 ฉบับครึ่ง และสิ่วก่วงผิงเป็นผู้เขียนอีก 67 ฉบับครึ่ง (Lu Xun, 2022) และได้รวมเล่มตีพิมพ์หลายปก หนึ่งในนั้นมีฉบับของสำนักพิมพ์วรรณกรรมประชาชน (《人民文学出版社》)

จากจดหมายที่ทั้งคู่ได้พูดคุยแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน และรวมเล่มเป็น “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ช่วง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

ตารางแสดงช่วงเวลาและเนื้อหาในจดหมายจากหนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》)

ตอน	ช่วงเวลา	สถานที่	หัวข้อหลัก	ความสัมพันธ์	จำนวน (ฉบับ)
ตอนที่ 1	มีนาคม-กรกฎาคม 1925	ปักกิ่ง	วิพากษ์สังคมและปลูกจิตสำนึก	อาจารย์-นักศึกษา	35
ตอนที่ 2	กันยายน 1926 - มกราคม 1927	เซี่ยเหมิน-กวางเจา	เรื่องชีวิตประจำวันและการเป็นผู้สนับสนุนทางใจ	เริ่มต้นคู่รัก	80
ตอนที่ 3	พฤษภาคม-มิถุนายน 1929	เป่ย์ผิง-เซี่ยงไฮ้	เรื่องส่วนตัวและเรื่องครอบครัว	คู่ชีวิตทางจิตวิญญาณ	20

Note. From 两地书, by Lu Xun, 2022, 人民文学出版社.

แม้ว่าสิ่วก่วงผิงจะยังอยู่ในวัยเยาว์ในช่วงเริ่มต้นของการเคลื่อนไหวทางสังคม แต่จากแนวคิดและพฤติกรรมที่ปรากฏชัดเจนในช่วงเวลาดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าสิ่วก่วงผิงมีความมุ่งมั่นในการกระตุ้นให้ประชาชนตื่นรู้ และตั้งคำถามต่อความอยุติธรรมในสังคมมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ด้วยข้อจำกัดด้านประสบการณ์และมุมมองที่อาจยังไม่รอบด้าน สิ่วก่วงผิงจึงเริ่มเขียนจดหมายถึงหลู่ซวี่นเพื่อขอคำปรึกษา โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ทางสังคมและการเคลื่อนไหวของนักศึกษาในยุคนั้น

ในระยะแรกของการติดต่อกันผ่านจดหมาย ความสัมพันธ์ระหว่างสิวก่วงผิงและหลู่ชวี่น อยู่ในลักษณะของอาจารย์กับนักศึกษา โดยเนื้อหาส่วนใหญ่ของจดหมายมุ่งเน้นการวิพากษ์สังคม การปลุกจิตสำนึกของประชาชน และการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการศึกษา ท่ามกลางแรงกดดันจากรัฐบาล หลู่ชวี่นตอบจดหมายด้วยการให้ข้อเสนอแนะจากมุมมองของผู้มีประสบการณ์ ขณะที่สิวก่วงผิงแสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และพัฒนาทัศนคติทางสังคมของตนเอง

เมื่อพิจารณาจากปัจจัยพื้นฐานสำคัญสองประการ ได้แก่ (1) รากฐานทางการศึกษาที่มั่นคงของสิวก่วงผิง และ (2) แนวคิดในการต่อสู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่วัยเรียน จะเห็นได้ว่าสิวก่วงผิงมีอุดมการณ์ทางการเมืองและแนวทางการดำเนินชีวิตที่ชัดเจนก่อนที่จะมีความสัมพันธ์กับหลู่ชวี่น ทั้งนี้ ยังไม่ปรากฏหลักฐานที่ชัดเจนว่าหลู่ชวี่นเป็นผู้ปลูกฝังแนวคิดทางการเมืองให้แก่สิวก่วงผิงในช่วงเริ่มต้นของการติดต่อกัน หากแต่พบเพียงหลักฐานที่แสดงว่าสิวก่วงผิงมีเจตจำนงในการขับเคลื่อนสังคมด้วยตนเองอยู่ก่อนแล้ว

8.2 บทบาทของสิวก่วงผิงกับการดำเนินชีวิตของหลู่ชวี่น

ความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ชวี่นและสิวก่วงผิงดำเนินมาอย่างต่อเนื่องผ่านการติดต่อกันทางจดหมาย ซึ่งมีเนื้อหาสะท้อนถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางสังคม การศึกษา และอุดมการณ์ทางการเมือง จนกระทั่งในเดือนกันยายน ปีคริสต์ศักราช 1926 ทั้งสองตัดสินใจเดินทางลงสู่ภาคใต้ของประเทศ โดยหลู่ชวี่นได้รับเชิญให้ไปสอนหนังสือที่เมืองเซียงเหมิน การตัดสินใจครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อหลีกเลี่ยงแรงกดดันและการควบคุมจากกลุ่มขุนศึกในกรุงปักกิ่ง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเสรีภาพในการแสดงออกและการดำเนินชีวิตของหลู่ชวี่นเอง

การเดินทางไปยังเซียงเหมินเปิดโอกาสให้หลู่ชวี่นได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อมและการบริหารจัดการที่แตกต่างจากบริบทเดิมที่คุ้นเคยในกรุงปักกิ่ง ขณะเดียวกัน สิวก่วงผิงซึ่งได้เดินทางร่วมกันในช่วงต้น ได้แยกตัวจากหลู่ชวี่นที่เมืองเซียงไห้ และเดินทางกลับไปยังเมืองกวางเจา เพื่อกลับไปปฏิบัติงานและสานต่อกิจกรรมทางสังคมในบ้านเกิดของตนเอง

สิวก่วงผิงเข้าทำงานที่โรงเรียนฝึกหัดครูสตรีประจำมณฑลกวางตุ้ง ในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายอบรมวิชาการ แม้ทั้งสองจะพำนักอยู่คนละเมือง แต่ยังคงติดต่อกันอย่างสม่ำเสมอผ่านจดหมาย โดยเนื้อหาของจดหมายในช่วงนี้มีลักษณะแตกต่างจากช่วงที่อยู่ในกรุงปักกิ่ง กล่าวคือ จากเดิมที่เน้นการอภิปรายเชิงวิชาการและการวิพากษ์สังคม จดหมายในช่วงเซียงเหมิน-กวางเจา กลับเน้นเรื่องชีวิตประจำวัน การให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และสะท้อนความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนแปลงจากอาจารย์-นักศึกษาไปสู่ความเป็นคู่รักอย่างชัดเจน

จากข้อมูลในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ช่วงเวลาที่หลู่ชวี่นพำนักอยู่ที่เซียงเหมิน และสิวก่วงผิงอยู่ที่กวางเจา เป็นช่วงที่ความสัมพันธ์ของทั้งสองพัฒนาอย่างรวดเร็ว โดยมีจดหมายโต้ตอบกันมากถึง 80 ฉบับ ภายในระยะเวลาเพียง 4 เดือน ซึ่งสะท้อนถึงความใกล้ชิดทางความคิดและความรู้สึกที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการทำงาน สิริก่วงผิงยังคงยืนหยัดในบทบาทของนักเคลื่อนไหวเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยเป็นหนึ่งในแกนนำของกิจกรรมเคลื่อนไหวของนักเรียนภายในโรงเรียนฝึกหัดครูสตรี ซึ่งสะท้อนจิตวิญญาณของนักศึกษาที่ไม่ย่อท้อต่ออำนาจนิยม และตอกย้ำภาพลักษณ์ “ม้าทำลายฝูง” ที่เคยได้รับการต่อต้านอธิการบดีในช่วงที่ศึกษาอยู่ที่ปักกิ่ง

ขณะเดียวกัน หลู่ซวี่นซึ่งพำนักอยู่ที่เซี่ยเหมิน ได้ถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตประจำวันผ่านจดหมายถึงสิริก่วงผิงอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ริมทะเลแต่บนเนินเขา ซึ่งไม่สะดวกต่อการใช้ชีวิต ความเจ็บเหงาของที่พักอาศัย ลักษณะของอาคารบ้านเรือนที่ไม่เหมาะสม ตลอดจนปัญหาภายในมหาวิทยาลัย ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนและความขัดแย้งทางการเมืองภายในองค์กร ซึ่งล้วนส่งผลให้หลู่ซวี่นรู้สึกอึดอัดและไม่พึงพอใจในการทำงาน

ในทางกลับกัน สิริก่วงผิงได้เล่าถึงสถานการณ์ทางการเมืองและการเคลื่อนไหวของนักศึกษาในเมืองกวางเจาอย่างต่อเนื่องผ่านจดหมาย ซึ่งทำให้หลู่ซวี่นได้รับทราบความเคลื่อนไหวทางสังคมในเมืองกวางเจาอย่างใกล้ชิด และกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่การตัดสินใจลาออกจากมหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน เพื่อเดินทางไปทำงานที่เมืองกวางเจา โดยมีเหตุผลสำคัญ 3 ประการได้แก่

- 1) ความไม่พอใจระบบการทำงานในมหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน
- 2) ต้องการร่วมขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง
- 3) ความรักและความคิดถึงที่มีต่อสิริก่วงผิง

หลังจากเดินทางไปยังเมืองกวางเจา หลู่ซวี่นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวรรณคดีและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ ณ มหาวิทยาลัยจงชาน ในเดือนมกราคมปีคริสต์ศักราช 1927 โดยมีหน้าที่หลักในการจัดการด้านวิชาการและการสอนนักศึกษา แม้ว่าหลู่ซวี่นจะมีความเชี่ยวชาญทางด้านวรรณคดีและการศึกษา แต่การทำงานในบริบทของเมืองกวางเจากลับเผชิญกับข้อจำกัดด้านการสื่อสาร เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่ใช้ภาษา กวางตุ้งเป็นหลัก ซึ่งแตกต่างจากภาษาจีนกลางที่หลู่ซวี่นใช้ในการสื่อสารและการสอน

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว สิริก่วงผิงจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการทำงานของหลู่ซวี่น โดยรับหน้าที่เป็นล่ามในชั้นเรียน ควบคู่ไปกับการกิจอื่น ๆ ที่ต้องรับผิดชอบอยู่แล้ว การทำหน้าที่เป็นล่ามไม่เพียงแต่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หากยังสะท้อนถึงความร่วมมือและความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างทั้งสองในด้านวิชาการและการดำเนินชีวิต

ต่อมาในเดือนกรกฎาคม นักศึกษาในมหาวิทยาลัยจงชานถูกจับกุม หลู่ซวี่นเป็นตัวแทนเจรจาให้ทางการปล่อยตัวนักศึกษา แต่ไม่สำเร็จ จึงลาออกจากการเป็นอาจารย์ (Wang Xiaoming, 1993, pp. 230-238) ช่วงปลายปี หลู่ซวี่นได้ตกลงใช้ชีวิตร่วมกันกับสิริก่วงผิง และได้ย้ายไปพำนักที่เมืองเซี่ยงไฮ้จนถึงช่วงวาระสุดท้ายของชีวิต

การตัดสินใจของสัว์ก่วงผิงและหลู่ชวินในการใช้ชีวิตร่วมกันที่เมืองเซี่ยงไฮ้ โดยไม่ผ่านพิธีสมรสตามขนบธรรมเนียมประเพณีจีนในยุคนั้น ถือเป็นการกระทำที่ท้าทายต่อกรอบวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างชัดเจน ในบริบทของสังคมจีนช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 ซึ่งยังคงยึดถือจารีตประเพณีอย่างเคร่งครัด การเลือกใช้ชีวิตคู่โดยไม่จดทะเบียนสมรสไม่เพียงแต่สะท้อนถึงการเพิกเฉยต่อขนบธรรมเนียม หากยังแสดงถึงความกล้าหาญและความแน่วแน่ในการแสดงจุดยืนทางอุดมการณ์ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิวัติวัฒนธรรมจีนโบราณ

เมื่อพิจารณาประวัติชีวิตของหลู่ชวินจะพบว่า ก่อนที่จะมีความสัมพันธ์กับสัว์ก่วงผิง ได้เคยเข้าสู่พิธีสมรสกับจูอาน ตามการจัดการของผู้ใหญ่ในครอบครัว ซึ่งเป็นธรรมเนียมปฏิบัติทั่วไปในสังคมจีนยุคนั้น แม้หลู่ชวินจะไม่มีบทบาทในการเลือกคู่ครองด้วยตนเอง แต่การสมรสดังกล่าวก็ถือเป็น การเข้าสู่สถานภาพครอบครัวอย่างเป็นทางการตามกฎหมายและจารีต

ในทางกลับกัน การที่สัว์ก่วงผิงตัดสินใจใช้ชีวิตร่วมกับหลู่ชวินโดยไม่เรียกร่องสถานะทางกฎหมายใด ๆ สะท้อนให้เห็นถึงทัศนคติที่ไม่ยึดติดกับกรอบของขนบธรรมเนียมและกฎหมาย แม้ว่าการตัดสินใจดังกล่าวจะต้องเผชิญกับแรงกดดันจากสังคม โดยเฉพาะในฐานะที่ทั้งสองเป็นบุคคลสาธารณะ และในบริบทที่สังคมยังคงยอมรับเฉพาะภรรยาตามกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ตาม สัว์ก่วงผิงยังคงยืนยันในจุดยืนของตน และไม่ปรากฏหลักฐานว่ามีความพยายามใด ๆ ที่จะเรียกร่องสถานภาพทางกฎหมายจากหลู่ชวิน

การใช้ชีวิตร่วมกันของทั้งสองจึงมิได้เป็นเพียงการตัดสินใจส่วนบุคคล หากแต่เป็นการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของการต่อต้านโครงสร้างสังคมแบบศักดินา และเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปฏิรูปวัฒนธรรมที่ทั้งสองมีส่วนร่วมอย่างเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน

ด้วยเหตุนี้ สัว์ก่วงผิงจึงถูกวิพากษ์วิจารณ์ในด้านจริยธรรมครอบครัวตามแบบแผนดั้งเดิมของสังคมจีน อย่างไรก็ดี แม้สัว์ก่วงผิงจะไม่ให้ความสำคัญกับสถานะสมรสตามกฎหมาย แต่ก็ไม่ได้แสดงออกถึงการต่อต้านอย่างเปิดเผย เพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากับแรงกดดันจากสังคม สัว์ก่วงผิงจึงเลือกใช้คำว่า “คู่ชีวิตทางจิตวิญญาณ” แทนคำว่า “ภรรยา” ในการนิยามสถานะของตนเองในความสัมพันธ์กับหลู่ชวิน การเลือกใช้คำดังกล่าวมีนัยสำคัญหลายประการ ได้แก่

- 1) เป็นการหลีกเลี่ยงการยืนยันสถานะทางกฎหมายอย่างเจตนา
- 2) เป็นการลดทอนการแสดงออกถึงการต่อต้านระบบครอบครัวแบบดั้งเดิม
- 3) เป็นการป้องกันการถูกตั้งคำถามจากสังคมในประเด็นการละเมิดธรรมเนียม
- 4) เป็นการแสดงออกถึงอุดมการณ์และความผูกพันทางจิตวิญญาณที่แน่วแน่นกับหลู่ชวิน

ทั้งนี้ การเลือกใช้คำเรียกตนเองเช่นนี้สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจที่จะยืนหยัดในแนวคิดและความเชื่อของตนเอง โดยมุ่งเน้นการสร้างความเป็นเอกฉันท์และความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนในระดับ

จิตวิญญาณเป็นหลัก ขณะเดียวกันก็ต้องการแสดงออกทางสาธารณะ จึงกำหนดสถานะของตนเองในความสัมพันธ์ว่าเป็น “คู่ชีวิตทางจิตวิญญาณ” อย่างชัดเจน แต่ในความเป็นจริง สิริก่วงผิงได้ดำเนินบทบาทในฐานะ “คู่ชีวิต” อย่างเต็มตัว โดยหลังจากที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับหลู่ซวี่แล้ว สิริก่วงผิงได้รับผิดชอบดูแลกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของหลู่ซวี่ เช่น การจัดการงานบ้าน การทำบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อให้รายรับและรายจ่ายในแต่ละเดือนชัดเจน รวมทั้งการดำเนินมาตรการประหยัดค่าใช้จ่าย การออมเงินสำรองเพื่อใช้ในกิจกรรมส่วนตัว และการนำพาครอบครัวให้ผ่านพ้นช่วงวิกฤตทางเศรษฐกิจได้ (Lu Xiaoying, 2001, pp. 79-80)

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ครอบครัวของหลู่ซวี่เผชิญกับปัญหาทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีสาเหตุจากหลายปัจจัย ทั้งภาระในการดูแลมารดา การสนับสนุนครอบครัวตามกฎหมายคือจูกวน และการแบ่งปันค่าใช้จ่ายในการดูแลบุคคลทั้งสองฝ่ายตามความรับผิดชอบของหลู่ซวี่ แม้ว่าในช่วงหลังหลู่ซวี่จะมีชื่อเสียงในฐานะนักเขียนและมีรายได้เพิ่มขึ้นจากผลงานทางวรรณกรรมและการสอน แต่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในช่วงเวลานั้น รวมถึงข้อจำกัดด้านเสรีภาพในการแสดงออกภายใต้นโยบายควบคุมของรัฐ ยังคงส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้

ในบริบทดังกล่าว สิริก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจร่วมกับหลู่ซวี่ โดยเฉพาะในช่วงที่ทั้งสองใช้ชีวิตร่วมกันในเมืองเซี่ยงไฮ้ สิริก่วงผิงไม่เพียงแต่มีบทบาทในด้านการสนับสนุนทางอารมณ์และการดำเนินชีวิตประจำวัน หากยังมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการเงินและการวางแผนเพื่อรองรับภาระต่าง ๆ ที่หลู่ซวี่ต้องแบกรับ ซึ่งสะท้อนถึงความร่วมมือและความเข้าใจในระดับลึกกระหว่างทั้งสองในฐานะคู่ชีวิตที่มีอุดมการณ์ร่วมกัน

บั้นปลายชีวิตของหลู่ซวี่ที่ป่วยหนัก สิริก่วงผิงยังรับหน้าที่เป็นพยาบาล ต้องเรียนรู้เทคนิคการพยาบาลที่จำเป็นเฉพาะกับอาการป่วยของหลู่ซวี่ ดังหลักฐานสมุดบันทึกคำสั่งแพทย์ที่เขียนด้วยลายมือของสิริก่วงผิง ที่เก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์หลู่ซวี่แห่งปักกิ่ง จะเห็นรายละเอียดการดูแลต่าง ๆ อาทิ บันทึกความถี่ในการใช้ยาฉีดลดไข้ และข้อมูลการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิร่างกายของหลู่ซวี่ทุกวัน การกำหนดแผนการพักผ่อน จนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

หลังจากหลู่ซวี่เสียชีวิต สิริก่วงผิงจึงเริ่มเปิดเผยตนเองว่าเป็น “ภรรยา (นอกกฎหมาย) ที่อยู่กินด้วยกัน” โดยเหตุผลหลักเพื่อต้องการลดทอนความสำคัญของการสมรสแบบดั้งเดิมและสนับสนุนความเท่าเทียมและสิทธิของสตรีที่สามารถ “เลือก” ได้ในสังคม ซึ่งแรงบันดาลใจหลักในการขับเคลื่อนเพื่อเรียกร้องสิทธิสตรีข้อนี้ของสิริก่วงผิง ส่วนสำคัญคือการสมรสระหว่างหลู่ซวี่กับจูกวน

การเป็น “สตรีคนสนิท” ของหลู่ซวี่ ทำให้สิริก่วงผิงได้เห็นชีวิตของหลู่ซวี่ทุกมิติ รวมทั้งความเป็นอยู่ของจูกวน ที่อยู่ในฐานะ “ภรรยาที่ถูกต้องตามกฎหมาย” ของหลู่ซวี่

การสมรสของหลู่ชวี่นกับจูอานตามกรอบประเพณีดั้งเดิม ทำให้ชีวิตของจูอานติดอยู่ในกรอบของ “หน้าที่ภรรยาแต่เพียงในนาม” โดยที่ไม่ได้รับความสำคัญอื่น นอกจากการเป็นสะใภ้คนโตของตระกูลโจวที่ต้องดูแลแม่สามีเท่านั้น นอกจากนี้ สี่ว์ก่วงผิงยังเห็นการถูกลดทอนศักดิ์ศรีของจูอาน ซึ่งแม้แต่หลู่ชวี่นที่มักกล่าวเสมอว่า “จูอานเป็นเพียงของขวัญที่มารตามอบให้” (Xu Shoushang, 2020)

สี่ว์ก่วงผิงได้รับรู้ถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างหลู่ชวี่นกับจูอาน และได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของจูอานจนกระทั่งมันเปลี่ยนชีวิต จากมุมมองของผู้ที่มีปณิธานในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องความเท่าเทียมและสิทธิสตรีอยู่แล้ว สี่ว์ก่วงผิงจึงมุ่งมั่นต่อสู้ในเรื่องนี้ด้วย

ทั้งนี้จากภาวะความลำบากทางจริยธรรม การถูกตั้งคำถามจากสังคม และความวิตกกังวลเรื่องอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ที่ปรากฏในฐานะการเป็นบุคคลสาธารณะ รวมทั้งภาวะความกดดันทางเศรษฐกิจ สิ่งเหล่านี้บีบบังคับให้สี่ว์ก่วงผิงต้องปรับเปลี่ยนสถานะของตนเองอย่างต่อเนื่อง

บทบาทของสี่ว์ก่วงผิงในชีวิตของหลู่ชวี่นสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริง ทั้งในด้านการทำงาน การจัดการชีวิตครอบครัว และการเผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ หลังจากที่ทั้งสองเริ่มใช้ชีวิตร่วมกัน สี่ว์ก่วงผิงมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนการผลิตงานเขียนของหลู่ชวี่น รวมถึงการเปลี่ยนแปลงแนวทางการเขียนในช่วงประมาณ 10 ปีสุดท้ายของชีวิตหลู่ชวี่น โดยเฉพาะการย้ายถิ่นพำนักตามสี่ว์ก่วงผิง ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่หลู่ชวี่นมีพัฒนาการทางความคิดและผลงานอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ สี่ว์ก่วงผิงยังนำประสบการณ์จากบุคคลแวดล้อมในชีวิตของหลู่ชวี่น เช่น จูอาน มาใช้เป็นแรงผลักดันในการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี ซึ่งเป็นแนวทางที่สี่ว์ก่วงผิงมีความตั้งใจมาตั้งแต่ต้น ทำให้เห็นความมุ่งมั่นในตัวบุคคลที่ชัดเจน

8.3 บทบาทของสี่ว์ก่วงผิงต่อแนวทางการเขียนและผลงานของหลู่ชวี่น

สี่ว์ก่วงผิงเป็นบุคคลที่มีแนวทางการดำเนินชีวิตและอุดมการณ์ทางสังคมที่ชัดเจน ตั้งแต่ช่วงที่ยังเป็นนักเรียน โดยเฉพาะในด้านอุดมการณ์ทางการเมืองและสังคม สี่ว์ก่วงผิงมีจุดยืนที่โดดเด่นจนได้รับการชักชวนให้เข้าร่วมขบวนการ 4 พฤษภาคม ในปีคริสต์ศักราช 1919 ซึ่งเป็นขบวนการเคลื่อนไหวทางปัญญาและการเมืองที่สำคัญในประวัติศาสตร์จีนสมัยใหม่ นับแต่นั้นเป็นต้นมา สี่ว์ก่วงผิงได้มีบทบาทอย่างต่อเนื่องในการเรียกร้องสิทธิสตรี การปลดปล่อยสตรี และการส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศในสังคมจีน

ในด้านการเขียน สี่ว์ก่วงผิงเริ่มมีผลงานเผยแพร่ในวารสารต่าง ๆ ตั้งแต่ก่อนที่จะรู้จักหลู่ชวี่น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ภาษาและการสื่อสารเพื่อขับเคลื่อนแนวคิดทางสังคมอย่างเป็นระบบ แนวทางการสร้างสรรค์งานเขียนตลอดชีวิตของสี่ว์ก่วงผิง สะท้อนถึงความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหา รูปแบบ และจุดมุ่งหมาย โดยสามารถจำแนกประเภทของงานเขียนที่สี่ว์ก่วงผิงเชี่ยวชาญออกเป็น 4 ประเภทหลัก ดังนี้

1) งานบรรณาธิการและบทวิจารณ์

สิวก่วงผิงผู้ต่อสู้เรื่องสิทธิสตรีมาตั้งแต่เริ่มต้น อยู่ในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในขบวนการปลดปล่อยสตรี งานเขียนของสิวก่วงผิงมุ่งเน้นไปที่ประเด็นความเสมอภาคทางเพศเป็นส่วนใหญ่ นับตั้งแต่การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของ “วารสารสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนฝักหัดครูสตรีแห่งแรก มณฑลจี๋หลี่” (《直隶第一女子师范学校校友会会报》) และการดำรงตำแหน่งบรรณาธิการวารสาร “ปลุกโลกรายสัปดาห์” (《醒世周刊》) แห่งเมืองเทียนจิน และงานเขียนที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่ลงในวารสารหลายฉบับ ดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งจุดเริ่มต้นของการเข้าร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเรียกร้องสิทธิสตรีนี้ ทำให้แนวทางของสิวก่วงผิงชัดเจน อีกทั้งงานบรรณาธิการวารสารที่สิวก่วงผิงทำในช่วงนี้ ยังเป็นบทบาทที่สำคัญในการอยู่เบื้องหลังความสำเร็จของหลู่ซวี่ในช่วงต่อมาด้วย

หลังจากที่หลู่ซวี่เสียชีวิตแล้ว สิวก่วงผิงยังคงทำงานบรรณาธิการอย่างต่อเนื่อง โดยหลังจากที่จีนเป็นฝ่ายชนะในสงครามต่อต้านญี่ปุ่น ประมาณปีคริสต์ศักราช 1945-1949 สิวก่วงผิงได้รับหน้าที่ดำรงตำแหน่งบรรณาธิการอีกหลายแห่ง อาทิเช่น บรรณาธิการบริหาร “วารสารเพื่อนสตรี” (《妇女》) “วารสารสตรีรายเดือน” (《妇女月刊》) และ “วารสารประชาธิปไตยรายสัปดาห์” (《民主周刊》) โดย “วารสารเพื่อนสตรี” (《妇女》) ได้ริเริ่มการจัดทำ “คอลัมน์อภิปรายปัญหา” โดยใช้วิธีการเขียนเชิงสำรวจสังคมผ่านจดหมายจากผู้อ่านด้วย ซึ่งเป็นวิธีการ “ใหม่” ยุคนั้น

นอกจากงานบรรณาธิการวารสารแล้ว สิวก่วงผิงยังรับหน้าที่เป็นบรรณาธิการหนังสือชุด “ความรู้สตรี” (《妇女知识》丛书) การเป็นบรรณาธิการหนังสือชุดนี้ สิวก่วงผิงใช้วิธีการเขียนโดยวิเคราะห์กรณีศึกษา อาทิเช่น กรณีศึกษาเรื่องการเปลี่ยนสภาพความเป็นอยู่ของผู้หญิงที่ทำหน้าที่เป็นหญิงรับใช้ในเขตเช่าเซี่ยงไฮ้ และปรับการเขียนให้เป็นบทวิพากษ์ที่เป็นรูปธรรม

นอกจากนี้สิวก่วงผิงยังเผยแพร่ผลงานเขียนร้อยแก้วด้วย อันได้แก่ “การระลึกถึงที่สุขใจ” (《欣慰的纪念》) ผลงานชิ้นนี้สิวก่วงผิงเขียนเพื่อระลึกถึงหลู่ซวี่ โดยเนื้อหาประกอบด้วยบทความเชิงความทรงจำและบทความวิชาการหลายชิ้น เล่าถึงชีวิตประจำวันของหลู่ซวี่อย่างละเอียดในบท “บันทึกประจำวันของหลู่ซวี่” (《鲁迅先生的日记》) (Xu Guangping, 1953, pp. 17-20) โดยอ้างอิงจากบันทึกประจำวันที่เขียนด้วยตัวของหลู่ซวี่เอง (Lu Xun, 2005) เช่น นิสัยการเขียน การปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวและเพื่อนฝูง บทบาทของหลู่ซวี่ในการต่อสู้เพื่อเรียกร้องสิทธิสตรี ในบท “หลู่ซวี่กับเหตุการณ์มหาวิทยาลัยฝักหัดครูสตรีแห่งปักกิ่ง” (《鲁迅先生与女师大事件》) (Xu Guangping, 1953, pp. 33-49) รวมถึงการตีความจิตวิญญาณของหลู่ซวี่ เช่น ความห่วงใยต่อเยาวชน แสดงให้เห็นถึงบทบาทของหลู่ซวี่ในการชี้นำและช่วยเหลือเยาวชนในบท “หลู่ซวี่กับเยาวชน” (《鲁迅和青年们》) (Xu Guangping, 1953, pp. 50-98) ทั้งยังเชื่อมโยงบทบาทของหลู่ซวี่ในการช่วยเหลือเยาวชนและสตรี สอดแทรกในเนื้อหาหลายบทด้วย (Xu Guangping, 1953)

2) ความเรียงประเภทจดหมาย

ความเรียงประเภทจดหมาย เป็นผลงานที่เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้สือว์ก่วงผิงได้เริ่มติดต่อกับหลู่ชวี่น จนภายหลังได้รวบรวมเป็นผลงานชิ้นสำคัญคือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) ที่เขียนร่วมกับหลู่ชวี่น ในหนังสือที่รวบรวมจดหมายนี้ ระบุไว้ว่า “เป็นจดหมายที่หลู่ชวี่นเขียน 67 ฉบับครึ่ง และสือว์ก่วงผิงเขียนอีก 67 ฉบับครึ่ง รวมเป็น 135 ฉบับ” (Lu Xun, 2022) แต่จำนวนจดหมายทั้งหมดที่สือว์ก่วงผิงกับหลู่ชวี่นเขียนถึงกันมีมากกว่า 135 ฉบับ ซึ่งบางฉบับไม่สามารถเผยแพร่ออกมาได้ เนื่องจากเนื้อหาในจดหมายบางฉบับมีประเด็นทางสังคมและการเมืองที่ไม่เหมาะสม

การเขียนจดหมายหากันมากกว่า 135 ฉบับ ภายในระยะเวลาเพียง 4 ปี แสดงให้เห็นถึงความสามารถอันโดดเด่นของสือว์ก่วงผิงในงานเขียน ซึ่งผลงานด้านวรรณกรรมประเภทจดหมายนี้ มีลักษณะเด่น 2 ประการ คือ การแสดงออกทางอารมณ์ส่วนตัวที่มีต่อหลู่ชวี่นและการอธิบายประเด็นทางสังคม

การแสดงออกทางอารมณ์ที่พบในจดหมาย ได้แก่ การเล่าเรื่องต่าง ๆ โดยแสดงความคิดเห็นเชิงอารมณ์ในจดหมาย การแสดงออกถึงความรัก ความห่วงใยที่มีต่อหลู่ชวี่นอย่างเต็มที่ ซึ่งสือว์ก่วงผิงได้ก้าวข้ามขนบธรรมเนียมและจารีตเดิม ทำให้เห็นถึงการสอดแทรกความรักไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ก่อให้เกิดรูปแบบวรรณกรรม “รักโรแมนติกท่ามกลางการปฏิวัติ” ผ่านการเขียนจดหมาย ส่วนการอธิบายประเด็นสังคม คือการบอกเล่าสถานการณ์บ้านเมือง แลกเปลี่ยนทัศนคติ และสังคมและการเมืองตามสถานการณ์ในขณะนั้น ซึ่งการบอกเล่าเรื่องราวของสือว์ก่วงผิง เป็นหนึ่งในเหตุผลหลักที่ทำให้หลู่ชวี่นตัดสินใจย้ายไปอยู่กวางเจา

การสื่อสารความคิดผ่านการเขียนจดหมายโต้ตอบกันของหลู่ชวี่นและสือว์ก่วงผิงนี้เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เห็นได้ว่าสือว์ก่วงผิงเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการบ่มเพาะทางความคิดสำหรับงานเขียนเชิงบทความปึกแผ่น (杂文) และ เรียงความ (散文) ของหลู่ชวี่น เช่น การอธิบายผ่านจดหมายอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับบทความปึกแผ่นเรื่อง “หลังจากนาลาจากไปแล้วจะเป็นอย่างไร” (《娜拉走后怎样》) ที่หลู่ชวี่นเขียนไว้ในปีคริสต์ศักราช 1923 ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเรียงความประเภทร้อยกรองของหลู่ชวี่นที่กล่าวถึงเพศภาวะในช่วงต่อมา

3) เรียงความเชิงบันทึกความทรงจำ

ความสามารถอีกด้านหนึ่งในด้านวรรณกรรมของสือว์ก่วงผิงซึ่งเป็นที่ประจักษ์คือการเขียนชีวประวัติที่มีคุณค่าเชิงหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น “บันทึกความทรงจำหลู่ชวี่น” (《鲁迅回忆录》) งานเขียนนี้ได้บันทึกรายละเอียดการสร้างสรรคผลงานและเส้นทางความคิดในช่วงปลายชีวิตของหลู่ชวี่นอย่างครบถ้วนจากมุมมองของผู้มีประสบการณ์ตรง งานเขียนประเภทนี้ไม่เพียงแต่พรรณนาตามความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิตประจำวันและอุปนิสัยของหลู่ชวี่นเท่านั้น แต่ยังให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนความทรงจำส่วนตัวให้เป็นเอกสารทาง

วัฒนธรรมที่มีคุณค่าสาธารณะ เช่น การถ่ายทอดรายละเอียดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างหลูซวี่นกับฉีว่ ชิวไป (瞿秋白)² ซึ่งมีคุณค่าดังที่ “หลิวเสี่ยวหัง” ได้สรุปไว้ในบทความวิชาการเรื่อง “การบันทึกและการปรับเปลี่ยนภาพความสัมพันธ์ระหว่างหลูซวี่นกับเยาวชนโดยสิ่วกวงผิง” (《许广平对鲁迅与青年关系的书写与改塑》) (Liu Xiaohang, 2021, pp. 12-17) ว่า “บันทึกความทรงจำหลูซวี่น” (《鲁迅回忆录》) เป็นงานเขียนที่ทำให้ผู้ที่ศึกษา วิจัยหลูซวี่น และผลงานของหลูซวี่นทั้งทางตรงและทางอ้อม สามารถนำไปเป็นข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญในขอบเขต “หลูซวี่นศึกษา” ได้

เมื่อเปรียบเทียบกับนักเขียนชีวประวัติร่วมสมัย บันทึกความทรงจำที่สิ่วกวงผิงเขียนถือว่าแตกต่างจากนักเขียนคนอื่น ๆ กล่าวคือ ผลงานเขียนของสิ่วกวงผิงโดดเด่นเรื่องการบรรยายความรู้สึกสมจริงดูลงอยู่ในเหตุการณ์โดยอาศัยสิ่งของส่วนตัว เช่น สมุดบัญชีครอบครัว และหมายเหตุประกอบต้นฉบับ เพื่อสร้างบริบททางประวัติศาสตร์ จึงกล่าวได้ว่า นอกจากจะเป็นการบันทึกความทรงจำแล้วยังเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าด้วย

4) เรียงความประเภทสารคดี

วรรณกรรมประเภทสารคดีของสิ่วกวงผิง แสดงให้เห็นลักษณะเด่นของการบันทึกเหตุการณ์ ณ สถานที่เกิดเหตุอย่างชัดเจน โดยรูปแบบที่เด่นชัด 2 รูปแบบ คือ การบันทึกประจำวัน และการรายงานข่าว

รูปแบบบันทึกประจำวัน เป็นรูปแบบการบันทึกรายละเอียดการรักษาระหว่างที่หลูซวี่นป่วยหนัก เช่น ในงานเขียนเรื่อง “วันสุดท้าย” (《最后一天》) ได้แสดงให้เห็นกระบวนการต่าง ๆ ก่อนที่ชีวิตจะหมดลมหายใจ ผ่านตราประทับเวลารายงานทางการแพทย์ ซึ่งแสดงให้เห็นการจัดลำดับเหตุการณ์ตามลำดับเวลาที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวได้อย่างชัดเจนและเป็นระเบียบ

รูปแบบรายงานข่าว เป็นงานเขียนที่ตีพิมพ์ใน “วารสารประชาธิปไตยรายสัปดาห์” (《民主周刊》) สิ่วกวงผิงได้เพิ่มบทวิจารณ์ทางการเมืองและการบรรยายบุคคล เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพ ก่อเกิดเป็นรูปแบบการเขียนข่าวรูปแบบใหม่ ซึ่งถือเป็นเรื่องใหม่ในยุคนั้น

การสร้างสรรคงานเขียนของสิ่วกวงผิงทั้ง 4 ประเภทดังกล่าว เป็นการวิเคราะห์จากงานที่เผยแพร่ออกสาธารณะของสิ่วกวงผิง ตั้งแต่ก่อนที่จะพบกับหลูซวี่นจนกระทั่งถึงวาระสุดท้ายของชีวิต จะเห็นได้ว่า สิ่วกวงผิงมีอัตลักษณ์งานเขียนในรูปแบบ “งานเขียนจากผู้เป็นประจักษ์พยาน” อันหมายถึงการเขียนจากบุคคลที่มองเห็นสถานการณ์ตรงหน้าอย่างชัดเจน และคงรายละเอียดให้ผู้อ่านจินตนาการเสมือนเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ด้วย ซึ่งเป็นรูปแบบการเขียนที่สิ่วกวงผิงถนัด (Chen Shuyu, 2009, pp. 10-12)

² นักคิด นักเขียน และนักปฏิวัติชาวจีน

งานเขียนของสิ่วกวงผิงแตกต่างจากงานเขียนแบบเดียวกันของผู้อื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น คือสิ่วกวงผิงนำเอาสถานการณ์ทางการเมืองผนวกกับความทรงจำที่ตนเองมีลงไปด้วย ดังนั้นงานของสิ่วกวงผิงจึงมีลักษณะเด่นเพิ่มขึ้น กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนความทรงจำส่วนตัวไปสู่วาทกรรมสาธารณะ ทำให้เกิดกระแสการเคลื่อนไหวทางการเมือง และการเรียกร้องด้านสิทธิสตรีอย่างเป็นรูปธรรม (Liu Siqian, 2007)

จากการวิเคราะห์รูปแบบงานเขียนทั้ง 4 ประเภท ของสิ่วกวงผิง จะเห็นได้ว่า “งานเขียนประเภทเรียงความ” เป็นรูปแบบที่สิ่วกวงผิงถนัดและใช้ในการสื่อสารกับสาธารณะมาตั้งแต่ต้นอันได้แก่ “งานเขียนประเภทเรียงความ” โดยเฉพาะจดหมายที่รวบรวมในหนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) หลายฉบับ เช่น ฉบับที่ 7 ลงวันที่ 26 มีนาคม คริสต์ศักราช 1925 ซึ่งสิ่วกวงผิงได้กล่าวถึงงานเขียนของตนเรื่อง “ปัญหาที่พบในบางส่วนของสังคมสตรีในกรุงปักกิ่ง”³ (《北京女界一部分的问题》) ที่เขียนขึ้นเพื่อสะท้อนปัญหาสังคมในมุมมองของสตรีเป็นต้น

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับผลงานของหลู่ซวี่น โดยใช้เส้นเวลาและการจัดหมวดหมู่ตามประเภทของงานเขียน จะพบว่า หลังจากเริ่มมีการติดต่อกับสิ่วกวงผิงในปีคริสต์ศักราช 1925 แนวทางการเขียนของหลู่ซวี่นมีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในช่วง 10 ปีสุดท้ายของชีวิต หลู่ซวี่นหันมาเขียนงานประเภทเรียงความและบทความปกิณกะมากขึ้น

นับตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1927 เป็นต้นมา งานเขียนประเภทเรียงความของหลู่ซวี่นเริ่มถูกรวบรวมและจัดพิมพ์อย่างเป็นระบบในรูปแบบหนังสือชุด เช่น “หญ้าป่า” (《野草》) และ “หวนรำลึกถึงคราดอกไม้มาน” (《朝花夕拾》) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงทิศทางในงานเขียนของหลู่ซวี่นอย่างเป็นรูปธรรม ดังแสดงให้เห็นในตาราง

ตารางที่ 2

ตารางแสดงประเภทผลงาน ชื่อชุด ปีพิมพ์ และจำนวนผลงานในชุด

ประเภทของผลงาน	ชื่อชุดผลงาน	ปีพิมพ์ครั้งแรก	จำนวนผลงานในชุด
หนังสือชุดรวมเรื่องสั้น	ตะโกนก้อง (呐喊)	1923	14
หนังสือชุดรวมเรื่องสั้น	ละล้าละลัง (彷徨)	1926	11
หนังสือชุดรวมบทความปกิณกะ	ชะตากรรมปัญญาชน (华盖集)	1926	31

³ งานเขียนเรียงความเรื่อง “ปัญหาที่พบในบางส่วนของสังคมสตรีในกรุงปักกิ่ง” (《北京女界一部分的问题》) ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร “สตรีรายสัปดาห์” (《少女周刊》) ฉบับที่ 24 วันที่ 29 กุมภาพันธ์ ปีคริสต์ศักราช 1925 (Lu Xun, 2022, p. 28)

ตารางที่ 2

ตารางแสดงประเภทผลงาน ชื่อชุด ปีพิมพ์ และจำนวนผลงานในชุด (ต่อ)

ประเภทของผลงาน	ชื่อชุดผลงาน	ปีพิมพ์ ครั้งแรก	จำนวนผลงานในชุด
หนังสือชุดรวมบทความปกิณกะ	สุสาน (《坟》)	1927	24
หนังสือชุดเรียงความร้อยกรอง	หญ้าป่า (《野草》)	1927	23
หนังสือชุดรวมเรียงความร้อยแก้ว	หวนรำลึกถึงคราดอกไม้นาน (《朝花夕拾》)	1927	10
หนังสือชุดรวมเรื่องสั้น	เรื่องเก่าเล่าใหม่ (《故事新编》)	1936	8

ตารางข้างต้นเป็นตารางแสดงประเภทผลงาน ชื่อชุด ปีพิมพ์ และจำนวนผลงานในชุด จากจำนวนผลงานนี้บางเรื่องได้ลงตีพิมพ์ในวารสารบ้าง บางเรื่องเป็นผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้หลู่ซวี่น เช่น “ประวัติจริงของอาคิว” (《阿 Q 正传》) “บันทึกประจำวันของคนบ้า” (《狂人日记》) ในผลงานประเภทชุดนี้ ได้รวบรวมบทความเดี่ยวทั้งที่ลงในวารสารหรือนิตยสารต่าง ๆ และบทความที่เขียนไว้แต่ยังไม่เคยเผยแพร่มาจัดสรรให้เป็นระบบและเป็นชุดรวมผลงาน

จากตารางแสดงจำนวนผลงานของหลู่ซวี่นที่เผยแพร่ข้างต้น เปรียบเทียบกับช่วงเวลาชีวิตของหลู่ซวี่นและสิ่วก่วงผิง จะพบว่าหลังจากที่หลู่ซวี่นย้ายที่พำนักจากปักกิ่งไปยังเซี่ยเหมินจนกระทั่งย้ายไปยังกวางเจา และเซี่ยงไฮ้ตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1926-1936 มีจำนวนผลงานออกมามากกว่าระยะแรกอย่างเห็นได้ชัด และแนวทางของผลงานก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย กล่าวคือ ก่อนปีคริสต์ศักราช 1926 ผลงานส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องสั้น ถึงแม้ว่าจะมีผลงานประเภทอื่นอยู่บ้าง แต่ก็ยังกระจายตามวารสารต่าง ๆ ไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แต่ผลงานนับตั้งแต่ปี 1923 เป็นต้นมา เริ่มมีการรวบรวมผลงานเป็นชุด จากตารางที่ 2 จะเห็นว่า มีบทความปกิณกะถึง 55 เรื่อง โดยรวมในชุด “ชะตากรรมปัญญาชน” จำนวน 31 เรื่อง และ “สุสาน” จำนวน 24 เรื่อง (Lu Xun, 2015) และเรียงความถึง 33 เรื่อง แบ่งเป็น เรียงความร้อยกรองในผลงานชุด “หญ้าป่า” (《野草》) 23 เรื่อง (Lu Xun, 2015) และเรียงความร้อยแก้วในผลงานชุด “หวนรำลึกถึงคราดอกไม้นาน” (《朝花夕拾》) 10 เรื่อง (Lu Xun, 2017) ที่ได้รวบรวมอยู่ในหนังสือชุดอย่างเป็นระบบระเบียบและเป็นเอกภาพ

จากข้อมูลที่ปรากฏวิเคราะห์เทียบเคียงกับแนวทางการเขียนของสิ่วก่วงผิง สามารถสรุปได้ว่า สิ่วก่วงผิงมีแนวทางการเขียนที่ชัดเจนและความถนัดที่ชัดเจนมาตั้งแต่ต้น ส่วนแนวทางการเขียนของหลู่ซวี่นเปลี่ยนแปลงไปหลังจากที่หลู่ซวี่นและสิ่วก่วงผิงร่วมชีวิต

กันแล้วจริง จากที่แต่เดิมมีงานเขียนเรื่องสั้นเผยแพร่เป็นส่วนใหญ่ ภายหลังมีงานประเภทบทความปฏิกษณและเรียงความเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ยังพบการเขียนเล่าเรื่องแบบ “งานเขียนจากผู้เป็นประจักษ์พยาน” เช่น เรื่อง “คุณฟูจิโนะ” (《藤野先生》) “การเจ็บป่วยของบิดา” (《父亲的病》) ที่ได้รวบรวมไว้ในหนังสือชุดรวมเรียงความร้อยแก้ว “หวนรำลึกถึงคราดอกไม้บาน” (《朝花夕拾》) ที่ตรงกับความถนัดของสิ่วก่วงผิงด้วย จึงเป็นไปได้อย่างยิ่งว่าสิ่วก่วงผิงมีบทบาทต่อการพัฒนาแนวคิด แนวทางงานเขียน และรูปแบบของการเผยแพร่ผลงานของหลู่ชววินให้ชัดเจน เป็นรูปธรรม และเป็นเอกภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงปีคริสต์ศักราช 1927-1936 ที่หลู่ชววินและสิ่วก่วงผิงเริ่มใช้ชีวิตด้วยกันที่เซี่ยงไฮ้ แต่ทั้งนี้ไม่มีเอกสารใดที่ระบุชัดเจนโดยตรงว่าสิ่วก่วงผิงมีส่วนร่วม ดังนั้น สิ่วก่วงผิงจึงอยู่ในฐานะ “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) เท่านั้น

8.4 การสืบสาน และต่อยอดผลงานของหลู่ชววิน

ตั้งแต่สิ่วก่วงผิงใช้ชีวิตและดูแลหลู่ชววินจนวาระสุดท้าย สิ่วก่วงผิงจึงมีบทบาทกับหลู่ชววินในทุกมิติ โดยผู้วิจัยแบ่งบทบาทดังกล่าวออกเป็น 3 บทบาทหลัก ดังนี้

8.4.1 การมีส่วนร่วมในการผลิตงานเขียนอย่างแท้จริง

แม้ว่าผลงานทั้งหมดของหลู่ชววินที่เผยแพร่หลังจากที่สิ่วก่วงผิงและหลู่ชววินติดต่อกันจนกระทั่งหลู่ชววินเสียชีวิตลง จะมีได้ปรากฏชื่อของสิ่วก่วงผิงในฐานะผู้ร่วมเขียนโดยตรง หากแต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลแวดล้อมร่วมกับการพิจารณาเส้นเวลาและแนวทางการผลิตผลงานตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 ย่อมสามารถสรุปได้อย่างชัดเจนว่า สิ่วก่วงผิงมีบทบาทสำคัญและอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์ผลงานของหลู่ชววินอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นที่ประจักษ์

นอกจากนี้ ยังเห็นร่องรอยที่บ่งบอกถึงการมีส่วนร่วมของสิ่วก่วงผิงในงานเขียนที่ปรากฏอย่างเด่นชัด กล่าวคือ จดหมายที่สิ่วก่วงผิงและหลู่ชววินเขียนโต้ตอบกันและรวบรวมเป็นหนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) ซึ่งเป็นผลงานที่แสดงให้เห็นถึงการสร้างสรรค์บทสนทนาระหว่างทั้งคู่ และเนื้อหาในงานเขียนดังกล่าวเป็นช่องทางในการแสดงออกทางความคิดเห็น แนวคิด และแนวทางการดำเนินชีวิต รวมถึงมุมมองทางการเมือง เช่น จดหมายฉบับที่ 86 ลงวันที่ 3 ธันวาคม ปีคริสต์ศักราช 1926 ที่หลู่ชววินได้กล่าวถึงหนังสือ “ประวัติจริงของอาคิว” (《阿 Q 正传》) ฉบับแปลภาษาอังกฤษที่แปลแล้วเสร็จ แต่ยังมีข้อผิดพลาดที่ต้องการการแก้ไข (Lu Xun, 2022, p. 233) และจดหมายฉบับที่ 92 ลงวันที่ ธันวาคม ปีคริสต์ศักราช 1926 สิ่วก่วงผิงได้รับหนังสือ “ประวัติจริงของอาคิว” (《阿 Q 正传》) ฉบับแปลภาษาอังกฤษจากหลู่ชววิน สิ่วก่วงผิงได้มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับการใช้คำบางตำแหน่ง และเสนอว่าให้แก้ไขหลังจากที่พบกับ “อาคิว” ตัวจริงที่กวางเจา⁴ เพื่ออธิบายและพิจารณา

⁴ อาคิว ในบริบทนี้สิ่วก่วงผิงหมายถึงหลู่ชววิน

อย่างละเอียด (Lu Xun, 2022, pp. 244-245) เป็นต้น ทั้งนี้ สี่ว์ก่วงผิงยังแนะนำให้ปรับเปลี่ยนการใช้คำในผลงานชิ้นอื่น ๆ ของหลู่ชวี่นอีกหลายงาน เพื่อเสริมความหมายเชิงอุปมาในเนื้อหาของบทความอย่างเหมาะสม

แม้หนังสือ “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) จะเผยแพร่ภายใต้นามของหลู่ชวี่นเพียงผู้เดียว แต่เนื้อหาภายในกลับสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะการสื่อสารแบบโต้ตอบระหว่างหลู่ชวี่นกับสี่ว์ก่วงผิงอย่างชัดเจน กล่าวคือ หนังสือเล่มนี้มิใช่ผลงานที่เกิดจากการเขียนฝ่ายเดียว หากแต่เป็นการแลกเปลี่ยนความคิดผ่านจดหมายระหว่างบุคคลสองคน ซึ่งมีลักษณะของการร่วมสร้างสรรค์ทางปัญญา การที่ชื่อผู้เขียนปรากฏเพียงหลู่ชวี่นอาจสะท้อนแนวโน้มของการจัดการสิทธิในงานเขียน หรืออาจเป็นการเลือกเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเน้นบทบาทของหลู่ชวี่นในฐานะนักคิดและนักเขียนที่มีอิทธิพล อย่างไรก็ตาม เนื้อหาหลายส่วนใน “จดหมายสองถิ่น” (《两地书》) บ่งชี้ว่าสี่ว์ก่วงผิงมีบทบาทสำคัญ ทั้งในฐานะผู้ร่วมสนทนา ผู้เสนอแนวคิด และอาจมีส่วนในการเรียบเรียงหรือพัฒนาข้อเขียนบางส่วน

จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จึงสามารถตั้งข้อสังเกตได้ว่า ผลงานบางชิ้นที่เผยแพร่ภายใต้นามปากกาหลู่ชวี่นอาจมิได้เป็นผลงานที่เขียนโดยลำพัง หากแต่ปรากฏการมีส่วนร่วมของสี่ว์ก่วงผิงในระดับต่าง ๆ การกระทำนี้สอดคล้องกับแนวคิด “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (uncredited co-author) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การนำเสนอผลงานของหลู่ชวี่น ควรครอบคลุมถึง “กระบวนการสร้างงาน” ที่สี่ว์ก่วงผิงมีบทบาทอยู่ด้วย

8.4.2 การเก็บรักษาดัชนีฉบับของหลู่ชวี่นอย่างเป็นระบบ

หลังจากที่หลู่ชวี่นเสียชีวิตแล้ว สี่ว์ก่วงผิงซึ่งดูแลสมบัติของหลู่ชวี่นทุกชิ้น มีหน้าที่ในการเก็บรักษาดัชนีฉบับผลงานของหลู่ชวี่นไว้ด้วย ซึ่งสี่ว์ก่วงผิงมิได้เพียงรวบรวมเท่านั้น แต่ยังได้วางระบบการเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี โดยการใช้ “ระบบการจำแนก 3 ขั้นตอน” ซึ่งมีวิธีการจัดแบ่งผลงาน ดังนี้

1) การจำแนกตามลำดับเวลา

สี่ว์ก่วงผิงใช้ช่วงเวลาการสร้างสรรค์ผลงานของหลู่ชวี่นเป็นหลัก โดยจัดเรียงดัชนีฉบับที่กระจัดกระจายตามลำดับปี เช่น ในการจัดพิมพ์หนังสือ “รวมผลงานหลู่ชวี่น” (《鲁迅全集》) ฉบับแรกในปี 1938 สี่ว์ก่วงผิงได้จัดเรียงดัชนีฉบับตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1903 จนถึงดัชนีฉบับที่ยังไม่ตีพิมพ์ก่อนเสียชีวิตในปีคริสต์ศักราช 1936 ซึ่งแสดงถึงความเป็นระบบในมิติของเวลา

2) การจำแนกตามความเกี่ยวข้องของหัวข้อและเนื้อหา

สี่ว์ก่วงผิงได้จำแนกดัชนีฉบับตามประเภทของงานเขียน เช่น นวนิยาย ความเรียง งานแปล จดหมาย เป็นต้น ตัวอย่างเช่น สี่ว์ก่วงผิงได้จัดหมวดหมู่บทความ 126 เรื่อง ที่ไม่ได้รวมอยู่ในรวมเล่มอื่น ๆ ไว้ใน “รวมบทความนอกชุดและบทความที่ตกหล่นของหลู่ชวี่น”

(《集外集拾遗》) ฉบับปรับปรุงปีคริสต์ศักราช 1957 ซึ่งหนังสือเล่มนี้ สี่ว์ก่วงผิงได้ช่วยหลู่ซวี่นคัดลอกต้นฉบับและตรวจสอบเบื้องต้นในการพิมพ์ และแบ่งตามประเภทของงานเขียนอย่างเป็นระบบชัดเจน

3) การจัดลำดับตามคุณค่าทางสังคม

เนื่องด้วยสี่ว์ก่วงผิงเกรงว่าเอกสารสำคัญของหลู่ซวี่นอาจจะสูญหายหรือไม่ครบถ้วน สี่ว์ก่วงผิงจึงจัดลำดับการเก็บรักษาเอกสารตามความสำคัญที่สังคมให้ความสนใจ หรือมีอิทธิพลต่อสังคมที่สังเกตเห็นแล้วว่าจะเป็นที่ต้องการในอนาคต ยกตัวอย่างเช่น ช่วงสงครามต่อต้านญี่ปุ่น สี่ว์ก่วงผิงใช้วิธีการแยกซ่อนเอกสารที่สำคัญมากไว้หลายแห่ง อาทิเช่น ต้นฉบับผลงานชุด “หญ้าป่า” (《野草》) และ “ละล้าละลัง” (《彷徨》) ได้แยกต้นฉบับออกเป็นหลายส่วนเก็บไว้ในสถานที่ที่แตกต่างกัน และได้รับการป้องกันระดับสูงสุด

ส่วนเอกสารทางวิชาการ อันได้แก่ งานแปลและต้นฉบับการชำระหนังสือโบราณ สี่ว์ก่วงผิงใช้วิธีการเก็บรักษาโดยการถ่ายสำเนา เช่น ในปีคริสต์ศักราช 1937 หลังจากที่หลู่ซวี่นเสียชีวิต มีการถ่ายสำเนา “จดหมายของหลู่ซวี่น” (《鲁迅书简》) โดยสี่ว์ก่วงผิงเลือกจดหมายฉบับสำคัญที่หลู่ซวี่นเขียนถึงบุคคลที่มีชื่อเสียงที่เป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์มาถ่ายสำเนาเอกสารเก็บไว้ (Xu Guangping, 1937) เพื่อรวบรวมเผยแพร่เป็นหนังสือและถือเป็นหนึ่งใน “เอกสารสำคัญทางประวัติศาสตร์วรรณกรรม” ชิ้นหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ยังมีเอกสารต้นฉบับของหลู่ซวี่นที่สี่ว์ก่วงผิงส่งมอบให้หอสมุดแห่งชาติเก็บรักษาไว้อีกจำนวนมาก ได้แก่ เอกสารในชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น บัญชี ใบเสร็จ ฯลฯ สี่ว์ก่วงผิงได้เก็บไว้ทั้งหมด และแยกไว้ต่างหากจากงานประเภทอื่น โดยต่อมา หอสมุดแห่งชาติได้รวบรวมไว้ในหนังสือชุด “รวมต้นฉบับลายมือหลู่ซวี่น” (《鲁迅手稿全集》) ที่ได้จัดทำขึ้นและเผยแพร่ในปีคริสต์ศักราช 2021 ในหมวด “เอกสารอื่น ๆ”

ภาพที่ 4

ภาพสี่ว์ก่วงผิงสานต่องานของหลู่ซวี่น ทั้งการเก็บรักษาต้นฉบับ งานเขียน ลายมือของหลู่ซวี่น และการคัดลอกงานของหลู่ซวี่น (ภาพถ่ายจากหอรัลึกหลู่ซวี่น เมืองกวางเจา ถ่ายเมื่อ วันที่ 18 เมษายน พุทธศักราช 2561)

การวางระบบดังกล่าวของสิ่วก่วงผิง เป็นการวางรากฐานสำหรับการสืบค้นของทั้งผู้วิจัยและผู้สนใจในยุคหลังได้เป็นอย่างดี ทั้งได้รับการเก็บรักษา และสืบทอดโดยหอสมุดแห่งชาติของสาธารณรัฐประชาชนจีน (Lu Xun Shougao Weiyuanhui, 2021)

8.4.3 การแก้ไขต้นฉบับและการเผยแพร่ผลงานของหลู่ชวี่น

บทบาทของสิ่วก่วงผิงในการแก้ไขต้นฉบับและตีความต้นฉบับของหลู่ชวี่นที่ยังไม่มีโอกาสตีพิมพ์ ถือเป็นหลักฐานสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะสามารถพิสูจน์ได้เป็นอย่างดีว่าสิ่วก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการผลิตผลงานของหลู่ชวี่น และมีบทบาทในการพัฒนาแนวคิดแนวเขียนรวมทั้งการมีส่วนร่วมในการก่อให้เกิดผลงานขึ้นเป็นจำนวนมากได้ ซึ่งงานส่วนนี้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1) งานชำระต้นฉบับหนังสือ “รวมผลงานหลู่ชวี่น” (《鲁迅全集》)

สิ่วก่วงผิงมีส่วนสำคัญในการแก้ไขข้อผิดพลาดของต้นฉบับหนังสือ “รวมผลงานหลู่ชวี่น” (《鲁迅全集》) ฉบับพิมพ์ครั้งแรกปีคริสต์ศักราช 1938 หลังจากที่หลู่ชวี่นเสียชีวิตได้ 2 ปี โดยนอกจากสิ่วก่วงผิงจะแก้ไขข้อผิดพลาดในต้นฉบับและข้อผิดพลาดในการพิมพ์แล้วยังเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดพิมพ์หนังสือ “รวมผลงานหลู่ชวี่น” (《鲁迅全集》) ฉบับแรกโดยใช้ต้นฉบับที่เก็บไว้ในบ้านของหลู่ชวี่นเป็นต้นฉบับหลัก และตรวจสอบกับเอกสารอื่นเพื่อความถูกต้องก่อนตีพิมพ์

2) การอนุรักษ์เอกสาร

หลังจากที่หลู่ชวี่นเสียชีวิตแล้ว สิ่วก่วงผิงได้เริ่มรวบรวมเศษต้นฉบับที่กระจัดกระจายมากกว่า 600 ชิ้น นำมารักษาสภาพด้วยเทคนิคพิเศษ ทำให้ต้นฉบับคงอยู่ และภายหลังนำมารวมเป็นหนังสือ “รวมผลงานหลู่ชวี่น” (《鲁迅全集》) นอกจากนี้ สิ่วก่วงผิงยังนำผลงานที่หลู่ชวี่นใช้เวลาทบทวนแก้ไขนาน เช่น หนังสือ “รวมผลงานจีคัง” (《集康集》) มารวมไว้ในฉบับรวมผลงานครั้งแรก แสดงถึงความสำเร็จในการจัดการเอกสารโบราณของสิ่วก่วงผิงด้วย

3) การเผยแพร่ผลงานสู่สากล

สิ่วก่วงผิงมีความสามารถทางภาษาฝรั่งเศส และมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ตรวจทานความถูกต้องของผลงานแปลเรื่อง “ประวัติจริงของอาคิว” (《阿 Q 正传》) ฉบับภาษาฝรั่งเศสในช่วงทศวรรษ 1950 สิ่วก่วงผิงได้เพิ่มเชิงอรรถอธิบายฉบับแปลเพื่อช่วยลดการตีความผิดเนื่องจากความแตกต่างทางวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ในงานจัดแสดงผลงานของหลู่ชวี่นที่โตเกียวในปีคริสต์ศักราช 1956 สิ่วก่วงผิงยังมีส่วนร่วมในการเรียบเรียงเรื่องราวของหลู่ชวี่นในการจัดแสดงลำดับเหตุการณ์ โดยเสนอให้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งของส่วนจัดแสดงบางส่วน ทำให้เรื่องราวมีความสอดคล้องกับความเข้าใจของผู้ชมชาวญี่ปุ่นมากขึ้น

4) บทบาทการสานต่อปณิธานของหลู่ซวี่น

สิ่วกวงผิงมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและเป็นศูนย์กลางของเครือข่ายวัฒนธรรมฝ่ายซ้ายระหว่างปี 1946-1949 ผ่านองค์กรต่าง ๆ และมีการใช้ผลงานของหลู่ซวี่นเป็นส่วนสำคัญในการเคลื่อนไหว อาทิ การส่งเสริมให้ “สมาคมวงการวรรณกรรมและศิลปะจีนเพื่อการต่อต้านผู้รุกราน” (中国文艺界抗敌协会) นำผลงานของหลู่ซวี่นมาใช้เป็นเครื่องมือในการหาผู้สนับสนุนและหาแนวร่วม ซึ่งมีการระดมทุนในกิจกรรมการเคลื่อนไหวด้วย การระดมทุนในนามของหลู่ซวี่นในช่วงเวลานั้นมีอัตราความสำเร็จสูงกว่ากิจกรรมทั่วไปเป็นอย่างมาก

งานสานต่อปณิธานของหลู่ซวี่น ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ เช่น การฝึกอบรมนักวิจัยหลู่ซวี่นรุ่นใหม่ และการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ และเครือข่ายทางวิชาการนี้ได้ขยายเป็นวงกว้างจนกระทั่งยกระดับเป็นแขนงวิชา “หลู่ซวี่นศึกษา” ในปัจจุบัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงพลังของการผลิตวรรณกรรมของประเทศจีน ที่เน้นการแลกเปลี่ยนและการร่วมสร้างสรรค์ทางความคิด ซึ่งถือเป็นการมีส่วนร่วมใน “การผลิตซ้ำทางปัญญา” ด้วย

8.5 บทบาทนักเขียนหญิงและนักเคลื่อนไหวทางสังคม

สิ่วกวงผิงยืนหยัดจุดยืนของตนเองในการใช้ผลงานวรรณกรรมต่อสู้ประเด็นสิทธิสตรีมาตั้งแต่ช่วงที่เป็นนักเรียน และยังคงมีจุดยืนเดิมมาโดยตลอด ยกตัวอย่างเช่น ช่วงที่สิ่วกวงผิงต้องเข้ามาจัดการเรื่องภายในครอบครัวของหลู่ซวี่น ได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัวและโศกนาฏกรรมของจูนในฐานะการเป็นเหยื่อของการสมรสแบบศักดินา ได้กระตุ้นให้สิ่วกวงผิงมุ่งมั่นเข้าร่วมขบวนการปลดปล่อยสตรีอย่างแข็งขันยิ่งขึ้น สิ่วกวงผิงพยายามพิสูจน์คุณค่าของสตรีในยุคใหม่ผ่านการปฏิบัติงานในพื้นที่สาธารณะ เช่น ในปีคริสต์ศักราช 1941 สิ่วกวงผิงถูกทหารญี่ปุ่นจับกุม สิ่วกวงผิงได้บันทึกรายละเอียดการทรมานจากมุมมองของผู้หญิงและยังนำความทุกข์ทรมานทางร่างกายมาเปลี่ยนเป็นวรรณกรรม โดยใช้รูปแบบการเขียนที่ตนเองถนัด จนถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของมิติทางวรรณกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการต่อสู้เรียกร้องสิทธิทางเพศ ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า สิ่วกวงผิงเป็นนักเขียนหญิงและนักเคลื่อนไหวทางสังคม โดยผลงานมากมายได้รวมไว้ในหนังสือชุด “รวมงานเขียนสิ่วกวงผิง” (《许广平文集》) ซึ่งเป็นการรวบรวมเรื่องราวในชีวิตและผลงานของสิ่วกวงผิงไว้อย่างละเอียด โดยที่ผลงานนี้ได้ถูกกล่าวถึงในงานวิชาการอยู่บ้าง อาทิเช่น บทความวิชาการของ “ซ่งเจาฉี และซ่งเจี้ยน” (孔昭琪、孔见) ที่นำมาวิเคราะห์เพิ่มเติมในบทความวิชาการ เรื่อง “รอยเท้าอันรุ่งโรจน์ของผู้พิทักษ์หลู่ซวี่นคนหนึ่ง : บทวิจารณ์ ‘รวมงานเขียนสิ่วกวงผิง’” (《一名鲁迅卫士的光辉足迹——评‘许广平文集’》) (Kong Zhaoqi & Kong Jian, 2007, pp. 24-27)

สิ่วกวงผิงมิได้เป็นเพียงผู้สนับสนุนหลู่ซวี่นในชีวิตประจำวัน แต่ยังเป็นนักเขียนหญิงที่มีจุดยืนทางสังคมชัดเจน โดยเฉพาะในประเด็นสิทธิสตรี การที่สิ่วกวงผิงสามารถเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ส่วนตัว เช่น การถูกจับกุมและทรมาน ให้กลายเป็นวรรณกรรมที่มีพลังทางการเมือง

และสังคม สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการใช้พื้นที่สาธารณะเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) ที่เสนอว่า ผู้มีบทบาทในการแลกเปลี่ยนความคิดและผลักดันเนื้อหา แม้จะไม่มีชื่อปรากฏในฐานะผู้แต่ง ก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน

ดังนั้น บทบาทนักเขียนข้างต้น และงานด้านต่าง ๆ ที่สิวก่วงผิงพยายามผลักดันเสมอมา จึงแสดงให้เห็นว่าสิวก่วงผิงมีบทบาททั้งในฐานะนักเขียนหญิงที่มีจุดยืนทางสังคม และในฐานะ ผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนแนวคิดของหลู่ชวี่นผ่านการสนับสนุน การแลกเปลี่ยนทางปัญญา และการสร้างพื้นที่ทางวรรณกรรมที่สะท้อนอุดมการณ์ร่วมกัน

ในวัยชรา สิวก่วงผิงยินยอมอุทิศตนเองและได้รับตำแหน่งรองเลขาธิการ สภาบริหาร พร้อมทั้งผลักดันการแก้ไขกฎหมายสมรส โดยระบุ “ลิขสิทธิ์ร่วมกันของคู่สมรส ในงานเขียน” ลงในบทบัญญัติทางกฎหมาย ซึ่งเห็นได้อย่างชัดเจนว่า บทบัญญัตินี้สอดคล้องกับ ประสบการณ์ส่วนตัวของตนเองในการทำงานเคียงคู่กับหลู่ชวี่น และเป็นข้อพิสูจน์อีกข้อหนึ่ง ที่ยืนยันได้ว่าสิวก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนผลงานของหลู่ชวี่นอย่างแท้จริง

9. บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์บทบาทและความสำคัญของสิวก่วงผิง ในฐานะบุคคลเบื้องหลังที่มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์และขับเคลื่อนผลงานทางสังคมของ หลู่ชวี่น โดยมุ่งเน้นการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองบุคคลในช่วงปีคริสต์ศักราช 1927-1936 ผ่านข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ เอกสารส่วนตัว และลักษณะการเปลี่ยนแปลงของ เนื้อหาในงานเขียนของหลู่ชวี่น

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า สิวก่วงผิงมีบทบาทที่ชัดเจนในหลายด้าน ได้แก่ การสนับสนุน ทางความคิด การจัดการชีวิตและกิจกรรมทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนอุดมการณ์ และการมี ส่วนร่วมในกระบวนการผลิตผลงานของหลู่ชวี่น โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่หลู่ชวี่นหันมาเขียน งานประเภทเรียงความและบทความที่สะท้อนประเด็นทางสังคมและการเมืองมากขึ้น

แม้ชื่อของสิวก่วงผิงจะไม่ปรากฏในฐานะผู้แต่งร่วมในผลงานของหลู่ชวี่นอย่าง เป็นทางการ แต่จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงโครงสร้างและเนื้อหา สามารถระบุได้ว่าสิวก่วงผิง มีบทบาทในฐานะ “ผู้ร่วมสร้างที่ไม่ปรากฏชื่อ” (Uncredited Co-author) ซึ่งการวิเคราะห์ผ่าน กรอบแนวคิดนี้ ช่วยให้สามารถตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้อย่างชัดเจน กล่าวคือ การยืนยันว่าสิวก่วงผิงมีบทบาทต่อการพัฒนาแนวคิดและการผลิตผลงานของหลู่ชวี่นในเชิง โครงสร้างและเนื้อหา ไม่ใช่เพียงในระดับสนับสนุนส่วนตัว แต่เป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการ สร้างสรรค์อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี แม้ผลการศึกษาจะชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่าสิวก่วงผิงมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและขับเคลื่อนผลงานทางสังคมของหลู่ชวี่น ทั้งในด้านความคิด เนื้อหา และการจัดการชีวิตและงานเขียน แต่ชื่อของสิวก่วงผิงกลับไม่ปรากฏในฐานะผู้ร่วมสร้างผลงานอย่างเป็นทางการในผลงานของหลู่ชวี่น

เหตุผลสำคัญที่อาจจะใช้อธิบายปรากฏการณ์นี้ สามารถเข้าใจได้ผ่านบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของจีนในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งยังคงมีโครงสร้างอำนาจแบบชายเป็นใหญ่ และจำกัดบทบาทของสตรีในพื้นที่สาธารณะ โดยเฉพาะในแวดวงวิชาการและวรรณกรรม การที่สิวก่วงผิงเลือกทำงานเบื้องหลังอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่หลู่ชวี่นมีชีวิตอยู่ อาจสะท้อนถึงข้อจำกัดทางโครงสร้างที่ไม่เปิดโอกาสให้สตรีได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียม

นอกจากนี้ ยังอาจมีปัจจัยด้านความสัมพันธ์ส่วนตัว หรืออาจเป็นความตั้งใจของหลู่ชวี่นเอง ที่อาจมองว่างานเขียนเป็นพื้นที่ส่วนบุคคล หรือไม่ต้องการให้ความสัมพันธ์ส่วนตัวกลายเป็นประเด็นในพื้นที่สาธารณะ ซึ่งเป็นเรื่องที่พบได้บ่อยในบริบทของนักเขียนยุคก่อน

ด้วยเหตุนี้ การที่ชื่อของสิวก่วงผิงไม่ปรากฏในฐานะผู้ร่วมสร้าง จึงมิได้หมายความว่าไม่มีบทบาทในกระบวนการสร้างสรรค์ หากแต่เป็นผลจากโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม และความสัมพันธ์เชิงอำนาจในยุคนั้น ซึ่งผลการศึกษาได้ช่วยยืนยันบทบาทของบุคคลเบื้องหลังอย่างสิวก่วงผิงในฐานะผู้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง แม้จะไม่มีชื่อปรากฏในฐานะผู้แต่งก็ตาม ทั้งนี้ สาเหตุของปรากฏการณ์ดังกล่าว ยังสามารถนำมาศึกษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นได้ในอนาคต

เอกสารอ้างอิง/References

- คณะกรรมการพิจารณาเกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนเป็นภาษาไทย. (2543). *เกณฑ์การถ่ายทอดเสียงภาษาจีนแมนดารินด้วยอักษรวิธีไทย*. ผู้แต่ง.
- หลู่ชวี่น. (2562). *เรื่องสั้นของหลู่ชวี่น* (นักศึกษาวิชาเอกภาษาจีนรุ่น 7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ผู้แปล). สำนักพิมพ์ถั่วงอก. (ต้นฉบับพิมพ์ปี 1923 และ 1926).
- Ede, L., & Lunsford, A. A. (2001). Collaboration and concepts of authorship. *Publications of the Modern Language Association of America (PMLA)*, 116(2), 354-369. <https://doi.org/10.1632/pmla.2001.116.2.354>
- Helgesson, G., Master, Z., & Bülow, W. (2021). How to handle co-authorship when not everyone's research contributions make it into the paper. *Science and Engineering Ethics*, 27, Article 27. <https://doi.org/10.1007/s11948-021-00303-y>
- Inge, M. T. (2001). Collaboration and concepts of authorship. *Publications of the Modern Language Association of America (PMLA)*, 116(3), 623-630. <https://www.jstor.org/stable/463502>
- Bao Chang 鲍昌. (1979). *鲁迅年谱 (1881-1936) 上卷*. 天津人民出版社.
- Cao Juren 曹聚仁. (2011). *鲁迅年谱*. 生活·读书·新知三联书店.
- Chen Shuyu 陈漱渝. (2011). *许广平传* 人民日报出版社.
- Chen Shuyu 陈漱渝. (2009). 爱的思索——读许广平佚文《结婚的筵宴》. *鲁迅研究月刊*, (10), 10-12. <https://doi.org/CNKI:SUN:LDSZ.0.2009-03-014>
- Kong Zhaoqi & Kong Jian 孔昭琪、孔见. (2007). 一名鲁迅卫士的光辉足迹——评《许广平文集》. *泰山学院学报*, 29(4), 24-29. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1672-2590.2007.04.006>
- Liu Siqian 刘思谦. (2007). *娜拉言说——中国现代女作家心路历程*. 河南大学出版社.
- Liu Xiaohang 刘晓航. (2021). 许广平对鲁迅与青年关系的书写与重塑. *山东青年政治学院学报*, 37(4), 12-17. <https://doi.org/10.3969/j.issn.1008-7605.2021.04.004>
- Lu Xiaoying 吕晓英. (2001). 十年携手 毕生追随——析许广平人生价值在鲁迅生命中的体现. *绍兴文理学院学报*, (03), 78-82. <https://doi.org/10.16169/j.issn.1008-293x.s.2001.03.013>
- Lu Xun 鲁迅. (2005). *鲁迅日记 (1912-1936)*. 人民文学出版社.
- Lu Xun 鲁迅. (2015). *鲁迅全集: 全 6 册*. 光明日报出版社.
- Lu Xun 鲁迅. (2017). *朝花夕拾*. 长江文艺出版社.
- Lu Xun 鲁迅. (2022). *两地书*. 人民文学出版社.

Lu Xun Shougao Weiyuanhui 鲁迅手稿全集编委会. (2021). *鲁迅手稿全集*. 北京图书馆出版社.

Qian Liqun 钱理群. (2017). *鲁迅与当代中国*. 北京大学出版社.

Wang Xiaoming 王晓明. (1993). *无法直面的人生——鲁迅传*. 上海文艺出版社.

Xu Guangping 许广平. (1937). *鲁迅书简*. 文化生活出版社.

Xu Guangping 许广平. (1953). *欣慰的纪念*. 人民文学出版社.

Xu Guangping 许广平. (1998). *许广平文集 (全三卷)*. 江苏文艺出版社.

Xu Guangping 许广平. (2021). *鲁迅回忆录*. 北京联合出版公司.

Xu Shoushang 许寿裳. (2020). *亡友鲁迅印象记*. 中国文史出版社.